

هذه رسالة شريفة مسمية بميزان الحق
في اختيار الحق والاتباع على صاحب تقديم التاريخ
وكشف الظنون ~~في~~ وغيرها

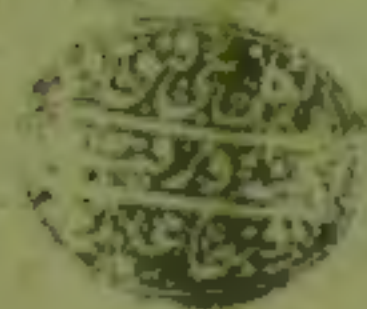
بسم الله الرحمن الرحيم
يا أيها القارئ الأولي
الحمد لله

بسم الله الرحمن الرحيم
عن أبيه رفع نصيبي

705

إذا كنت في الدنيا فليكن
القول والعلامة
والله أعلم
والله أعلم

من كتب العصر من جامع القرآن
عمره ١١٦٩

Süleymaniye U. Kütüphanesi

Hasan Husni R.

705

الحمد لله

هذا كتاب في بيان...

من تأليف...

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل العقل حجة في خلقه • واما الشيعه
فما يفرق بين الباطل وحقه • والصلوة والسلام على محمد
المبعوث بالنقل المجهز الفاصل والعقل الاول الكامل وعلى
آله وصحبه ما دار المباحث في محافل الافاضل **وبعد** اول
آفرين شدن بروميان ارباب دانش **مقدمه** اوله نقل توانان
ومعقول ومنقول فدرسي دهان **ايدوكي** سلم ومعارج
يقينيه به مسلك نظر و برهان مدارج و سلم اولفعله
بحث و نظر جميع اديانان معقول عليه جمهور و مرجع اليه
هرا مورد در بعض ناس و سواس و غناس اغواسيله طريق
برهاني قويوب جهل و حماقتدن ظننيات و وهميات ايله
برهان معارضه قصدن ايدوب برقاج مسئله ده نزاع
و تعصب مرضنه مبتلي اولوب سلفدن كچن تعصب جنگلوي
كبي بو ارباب حماقتن باطل جدا لري قتاله مؤدي اولفعله

از قالمشيدني اكا بناء نزاع اولنان مسئله لره طريق
برهاني بيان ايجون برايكي سطر سويديا و نوب **استفاده** استبان الحق في
اختيار **الاحق** دينلدي • ناكه عامه نزاع و جدال ماده سي
ندر و مقوله غمره في منتج اولور بيله لرو حماقت و اديلان
دو نوب قوري غوغادن فارغ اوله لريس بو مختصر بر مقدمه
ونجيه مباحث اوزده مرتبه **مقدمه** علوم عقليه لري
بيانده **د** مطالب حقه معلوم اوله كه علم بشر متعلق
موجود كرك **معدوم** مجهول مطلق اول جانبه ذهن توجه
ايله • موجود مطلق دخی ماده دن مستغنی اولور ايله
اول مقوله امور متعلق مباحثه **علم الهی** دبرل فرعي
چوقدر باحثي يا حكيم يا متكلمدر • و موجود ذهني
ماده دن مستغنی خارجي ماده به محتاج اولور ايله
اكا متعلق مباحثه **علم رياضي** دبرل اصولي دورت قسمدر
عدد و هیت و هندسه و موسيقي فكري و هنر برينك
نجه فرعي واردر • موجود هم خارجي و هم ذهني ماده به
محتاج اوله اول مقوله امور مباحثه **علم طبيعي**
دبرل بو علمك دخی فرعي چوقدر • پس جمله علوم عقليه

وعلوم نظریه بواقسامدن خارج دکلرد و بونلرد. فکر و نظر
طریقیه بحث اولنورد و فکرده خطادن عصمت مصلحتیون
قانون استدلال و نظری تدوین ایدوب نامنه (علم میزان)
و علم منطق دیدار میزان و معیار علومدر علومه سید شریف
جرجانی قولیغه بر عالمکه علم بو وزن و معیار ایلایه عیار
ایلیه آنک علمنه اعتداد و اعتبار یوقدر اول اجلدن
اکثر محققین وجوبه ذاهبا اولدیله و علم منطق مقصود
بالذات دکل مقاصد تحصیل و سیله و آلتدر مبداء فطرندن
بروطوائف و اهم بیننده قرار داده علوم ضروری و برهانیه
و حقیقیه بو ذکر اولنان حقایق اشیا علملریدر کتب
منزله و علوم شرعییه مباحتی علوم مذکوره مباحتی و
مسائلی ایلایه اکثر مواده اجتماع و اتفاق ایدوب مواده
متعدده افتراق واقع اولمشد اهل اولان اول ماده
بیلور اما علوم شرعییه که بوعصرده مراد علوم اسلامیه در
خالی دکل یا مقصود بالذات اوله یا آنی تحصیل و سیله اوله
وسیله بیلور (علوم آلیه) و علوم ادبیه و علوم عربیه دیورلو
زیرا مقصود بالذات دکلرد و ادب درس بالذات و ادب فنی

اول اجلدن ملت نصرانیه
فلسفیه روایتلر کتب
اهل اسلام لطافت ایلر جواب
یازوب رطایق روایتلر (صح)

بالواسطه اکامو قفدر و الفاضل عربیه دن بحث ایدر
بونان اقسامی موضوعات کتا بلرند یا زلدوغی اوزره اون
ایکی اولق مشهوردر و مقصود بالذات دخی موضوعاتی
ایله بری بوندن تمیز اولنور موضوعی کلام الله ایسه (علم
تفسیر و علم قرآن) فروعی ایلایه کلام رسول الله ایسه
(علم حدیث) فروعی ایلایه ایکسندن و آنلره راجع
اموردن مستنبط اولوب صرف اعتقاده متعلق ایسه
(علم کلام) نهایت متاخرین مباحت حکمیته بی بو علم
خلف ایلدیله علومه سعد الدین شرح مقاصدده جوف
محققین انکله فرجه بولد قاری ایچون دیشدر و اگر
صرف اعتقاده متعلق اولیوب علمه متعلق ایسه
(اصول و فروع) و سائر اکا متفرع توغیب و توهیب
عمللریدر سابقا مذکور اولدوغی اوزره علوم عقلیه
و علوم حکمییه بو علملره داخل یا مشدر اول علملردن
بی بهره اولان بو علملره دخی تمام مرتبه واقف
اولامز بوندنضکره خلق ادا سنده شایع اولان
انکار اصلنه کله لم صدر اسلامده صحابه کرام حضرت

علم

پنجم بر علیه الصلوة والسلام مدن اخذ و روایت ایند کلمه
 کتاب و سنته تثبت ایدوب قواعد اسلامیه رسوخ و
 استحکام بولما دین غیر علمیه شغلی تجویز اتمد یارب بلکه
 منعی باینده عظیم شد نلر کوسدرد یارب حتی حضرت عمر رضی
 الله تعالی عنه مصر و اسکندریه فتحده نیجه بیان جلد یو کفار
 کنا بلری یا قدر دی زیر اولیه اولسه خلق کتاب الله
 و سنته رسول الله حفظندن قالوب **انلر** مشغول
 اولور لر دی و قواعد اسلامیه بومرتبه رسوخ و استحکام
 بولما زدی صدر اوله آنلر بومصلحتی کورد یارب صدر ثانی
 و ثالثه تابعین و مجتهدین را و یار و ابتنی تدوین ایدوب
 اصول و فروع قاعده سی و زده ادله شرعیته دن احکام
 الهیه بی استنباط ایدوب یا دوب چرخ یار علوم اسلامیه
 تدوین اولنوب بر طریقه خلل کلمه دن مصون و مضبوط
 قلند قدر مضکوه اهل اسلام کبار لر ی کورد یارب که سلفک
 منعی بومصلحت ایچون ایدی محذور بر طرف قلوب مصلحت
 بتدی اهل اسلام حقایق اشیا علمی بامن مهمله
 دیوبنی امیه و آل عباس عصر لرنده علوم اوائل کنا بلری

ترجمه و تخریب ایتد یار فطرت سلیمه و عقول مستقیمه
 اصحابی هر عصره آنلری او قیوب تحصیلدن خالی
 اولمد یارب سمت تحریر و تحقیق حکمتله شریعت بینتی جمع
 ایدن محقق لک اثر لر ی هر عصره مشهور و معتبر اولوب
 دواج بولدی علمای اعلام مدن **محققین** امام غزالی
 و امام فخر رازی و علامه عضد الدین و ابن سنی و
 قاضی بیضاوی و علامه شیوازی و قطب **رازی** و علامه
 سعد الدین تفتازانی و سید شریف جرجانی و انلر لک
 اتباعندن علامه جلال دوانی و شاکر لر ی مقام تحقیق
 و تدقیقه و اصل اولوب یا لکز بر فنده قالمد یارب لکن
 نیجه خالی الذهن کسه لر صدر اوله برای مصلحت
 واقع اولان منع روایتلرین کورد بجر جا مدکی تقلید
 محضله طوکوب قالدی اصلنی تدبیر و مواظظه اتمدین
 زده و انکار ایلدی فلسفه علمای دیو ذمه مبتلی اولوب
 یری کوکی پامز جا اهل ایکن عالم کچندی **اوکم** بنظر و
 فی ملکوت السموات و الارض تهدیدی قولاغنه کیر میوب
 زمین و افلاک نظر بقرکی کوز ابله باقمی صاندی

دولت علیه عثمانیه اوانلند سلطان سلیمان خان
زمانه کلمه حکمتله شریعت علمایین جمع ایلین
محققاشته ایدر ایدی ابوالفتح سلطان محمدخان
مدارس ثمانیه بنا ایدوب قانون اوزره شغل اولنه
دیووقفیه سند قید و حاشیه بخیرید و شرح موافق
درسلوین تعیین ایلشیدی مکره کلنار بودرسلو
فلسفیاندر دیو قالدیروب هدایه واکلی درسلوین **محقق**
کوروب یا کزاکا اقتصادنا معقول اولمغله نه فلسفیات
قالدی نه هدایه واکلی قالدی بونکله رومه سوق علمه
کناد کلوب اهلی انقضاضه قریب اولمغله بعض کناده
اگراد د یارنده بریر قانون اوزره شغل ایدن طابلاک
مبتدیاری رومه کلوب عظیم طفره متاد اولدی آنلری
کورب عصر مرده بعض قوا بل حکمت طابلی اولوب فقیرخی
اثناء مذاکره و مدارس ده استعداد اصحابی طابلی
سقا طافلو طوفی ترغیب ایتدوکی کبی حقایق اشیا علمی
تحصیلنه ترغیب ایدوب بورساله ده دخی وصیت
وجمله سند نصیحت ایچون بر قاج مواد ذکر و ایواد ایلدم

تا که مطلق علم نامنه اولانی مهیا امکن تحصیل سخی
ایدو لرا بسته بر محله لازم کلور علمک ضرری اولماز
ذم وانکار دخی یلمیه لر ذر بر ایشی انکار اولمق اولنسن
بعد و سرمانه سبیدر **ماده اولی مفتی مهندس ایلله**
غیر مهندس فتوا سیدر **برکمه** طولی و عرضی و عمقی دورت
ذراع بر بنر حفرا تمکه آخری سکر اچقه یه استیجار ایلوب
اولدخی طولی و عرضی و عمقی ایکی ذراع بر بنر حفرا ایلدی
و دورت اچقه استدی فتوا ایتدرد یار هندسه بامز
مفتی دورت اچقه حقیق دریدی مفتی مهندس حقی بر
اچقه دردیو فتوی و پردی حق دخی بودر **ماده ثانیه**
قاضی مهندس ایلله غیر مهندس حکمیدر **برکمه** طولی
و عرضی یوز ذراع اولمق اوزره بر تار لای آخره بیع
ایلیوب تسلیم محلند طولی و عرضی الیش ذراع ایکی
تار لا و پردی ارا الرند نزاع واقع اولوب بر قاضی یه
وارد یلر که هندسه بامزدی حقی بودر یو حکم ایلدی
مکره قاضی مهندس بولوب دکلتد یار نصف حقیق دریدی
حق دخی بودر بونلرک اصلنی بامک مراد ایلین ریاضیات

زیرا ایکی ذراع بر دورت
ذراع بزرگ نمیدر (ص)

کورمکه موسایلیه • ماده ثالثه علومه بیضاوی
 والقمر قدرناه من ازل آیتی تفسیرند قمرک یکوی سکر
 منزلین بیان ابتدا که نصکرم (ینزل القمر کل لیلۃ فی واحد
 منها لا یخطا • ولا یتقاصر عنه) دیمشد اگر قمرک هر منزله
 نزولی بروقتند اولایدی کلام فرمود صحیح اولودی لکن
 او یله دکلدرگاه واسطه لیلۃ بر منزلدن بر منزلۃ انتقال
 ایدرگاه بریکجه ده ایکی منزل حرکت ایدر و هر منزل همچون
 تقریباً اون اوج درجه حده معین وارد در قمرک سیری گاه
 اون بود درجه گاه اون بیش درجه اولود • ماده رابعه
 بود که ریاضیات در سالرینه شغل اثنا سنده اوج مسئله
 خاطره خطور ایدوب مسائل فقرینه به ارجاع ایله شیخ
 الاسلام بهایی افندی دن استفتا اتمشیدم جواب صادر
 اولما مغلله شرحی متضمن بر دساله یازد قد نصکرم اوج
 سوالک برینه مکر جواب یازمشکر کندی خطی ایله
 فتوی امینی شیخ زاده افندی دن ظهور ایدوب بخط فاخر
 اولمغله دساله آخرینه بعینه نقل و اصلاح جواب
 دیوتد بیل اولمشیدی مراد ایدن دساله فی کوزه مسئله

لا
 بو خصوصاً اصله و قوف
 مراد این نجم و فلکیات قد
 کوره و بر مآده فی سده اسکندریه
 [بنی السدین] اینده مابیه جبال
 ارمینه و ازربایجا دیکلر (نیز)
 ستمده اولق یازمشکر بود
 واقم مطابق رکله تخصیص اوز
 بیلک استیاضات فی تفسیر
 ایلیه (تج)

بود که بری طلوع الشمس من المغرب هیئت قاعد سند
 تطبیق اولودی بری دخی آتی کوندر آتی کیجه اولان
 برده بشوقت نماز نیجه قنور و اوزج نیجه طویلو بری
 دخی مکه دن غیری برده جهات اربعه قبله اولودی •
 امدی ارباب استعداد معقولات و ریاضیات بامکه محکم
 سعی انمک کرک تا که طریق نظردن طن و شک صاحبی
 و مقام و اشک اولیه تنبیه بوند نصکرم معلومدر که بر
 فومک ارا سنده بر ماده ده نزاع و اختلاف واقع
 اولوب برلشد که نصکرم کلیتله اول نزاع و خلاف
 رفع اولفق ممکن و میسر دکلدر اگر بر صاحب سیف
 قهر و غلبه ایله اسکات ایدر سه دخی اولماز سوریلور
 کیدر بهی امدی بومباحث ارباب استعداد آزمایش
 و سمت استدلال وجدلده بر نمایشدر و الا العوام
 کالعوام آنلرک بحث وجدلنه نه اعتبار • بود دخی
 معلوم اوله که دور آدم دن بر و خلق فرقه فرقه در
 هر بر فرقه نک بر دلو مذهبی و بر دلو مشربی وارد
 فریق آخر اول مخالف کورینور کل حزب بما لایهم فرعون

بور سالر فی تحریر مراد

مقتضا سبغه جمله سی کندی مسلک بکنوب مسلک
 آخر دن ترجیح ایدر • نهایت کیمی عاقل در بو اختلاف
 حکمتی تا مل و ملا حظله ایدوب تختند بجه مصالح
 بولور و کمسنگ مسلک و مشربنه دخل و تعرض
 ایلمز کندی دیانتی مقتضا سبغه امر منکوا ^{ایسه} ^{قلین}
 انکار ایله اکثفا ایدر • کیمی دخی احمق در اختلاف
 حکمتی بایلمز جمله خلق بر مذہب و بر مشرب و اولسون
 دیو محال تصور ایدر امر بیدار و موجب نزاع ممنوع
 ایکن دخل و تعرض قیدینه دوشوب قرار داده امور
 رفعه چالشور ممکن اولماز بهوده زحمت چکوره امدی
 کرک در که اهل بصیرت مقتضای حکمت تمدن و اجتماع که
 لوازم بشریه دندرم معلوم ایدر بنوب اصناف خلق تقسیمه
 و هر بر قسمن سال و شاننه واقفا و له لر بر شهر خلق
 اضافنه و هر منفک عرف و رسمنه و قوقد مضکوه
 بتون ربع مسکون سگاننک دخی اصناف و احوالنه
 علم اجمالی تحصیلنه سعی ایدر بعد الحصول تر حکمت
 تمدن ندر دندرم جمله منکشف اولوب کیده دیک بیلور که

بوموله نزاع و جدال ادبایی بیت عنکوتنه دوشن ذباب
 کیمی ضعیف و بی تاب در بحث **اقل** حیات خضر علیه السلام در
 اول حیات و موت نینه دیورلر اگر چه واضح و معلوم در کور
 بومقامه الزام ایچون ذکر ایدر لم پس حیات ذی روحک
 تنفس و حش و حرکتله انضا فیدر ذی روحک حیاتله
 متصف اولدو غیچون حیوان دخی دیورلر بوصفله قیاسم
 اولان ذوات ^{نار} اولدیه اولمغله اصل ماده عناصر اربعه
 وادکاندن تالیف و ترکیب اولوب هر برینک کیفیات
 اربعه سن کسرو انکسار فعل و انفعال ایله امتزاج بولوب
 مزاج حاصل اولدقد مضکوه حیاته استعداد کلیمک
 قیاضه بخل یوق مبداء قیاض روح بخش اولور و بدین
 انگله حیات بولوب حش و حرکتله آغاز ایدر • و جنس
 حیوان انواعنک مزاجلری مختلف در اعدال مزاج
 حیوانات مزاج انسان اولسه کرک که غرض مزاج
 وسطه دد و هر نوعنک مزاجنه کوره اسنان و اعمار
 اولور اکا عمو طبعی دیورلر • امتزاج اضداد و ترکیب دائما
 نسق واحد اوزده قالمق ممکن اولیوب امثیا مختلفه الطبیعات

مراجده از اختلاف درجات و مرتبه ده بولش اول مرتبه اول زمان
ثانی مرتبه ثانیه به زمان و قوف مرتبه ثالثه به انحراف
در مملکت مزاج بدن حاصل اولان بدن قوتلری بمرتبه لده
اختلاف و تفاوت و ذره در ^{اصل} مزاجه بدن اولان کیفیت
فاعله و کیفیت منفعله که حرارت غریزیه و رطوبت غریزیه
آنان عبادتد بمرتبه لده قوتدن ضعفه کبیر و ب
مؤثره خادجیدن قطع نظر حرارت غریزیه و رطوبت غریزیه
دائما افتنا اتمه ده در رطوبت غریزیه ایسه ماده حیات
و روح حیوانی آن بدن عبادتد غذا ایله بدل مایه خلل بدن
حاصل اولان حرارت و رطوبت کبریه اکا امداد ایدر
لکن انحراف نه انتنه رطوبت غریزیه از قالوب امداد
خارجی تلقی سند و قبولنه استعداد مرتبه سندن دوش
عمودنخی آخر اولوب حق و حرکت و تنفس کبیر حیوان
اول محله موت صفتی ایله متصف اولور حیوانات صفتی
کبیر پس موت حیوانک مقتضای طبیعتی اولوب امور
ضروری بدن ایدر کی مبرهنه در و جنس و نوع حکمی افراد
عام و شامل اولوب برنده تخلف با منزه مکرکه و راد

طور طبیعتی خارق عاده بر امراده اولان حضرت عیسی
علیه السلام کبی اول دعوائی دخی ثبات نص قاطعه
محتاج در خبر واحد و ثبات له امور یقینی نه خلوفی
ثابت اولما مق طریق جد له مسلمدر بوند نص کوه حیات
خضر علیه السلام بدن مراد اگر بشریت بدن افساوخ و روحا نباته
التحاق ایسه حضرت عیسی علیه السلام کبی آنلوشانندن
وارد اولان ادله امثالی ایله بود دعوی دخی ثابت اولور
لکن حضرت عیسی بونشته به نزول ایدر بنجه نه حاله ایسه
خضر خنی اول سال او ذره اولور آنلوا بناء جنسی ایله
صحت و ملاقات اتمد و کبی خضر دخی اتمن لازم کلور
صحتی و ملاقاتی بود دعوی آخری ^{در} مایه اولور که اولکی
دعوائی نقض ایدر یا بو آدمایه یا لانی سوپار بود و ایتلور
اصلی ندر دنیلور سه مشایخ کرامن عالم غیبیه بنجه
سیر و سلوکی و روحانیتانله معامله سی وارد که آنلور
مرتبه سندن اولمیا ندر بیشتر کلام نته کیم اسکنداری محمود
افندی رحمه الله علیه جامع الفضائله تخریر ایدر و بعض
اهل التلوه اذا تصفی بری الموقی عیاناً و عن بعض الفقهاء

انه قال كنت في بداية سلوكي بروسه وكان محلتنا رجل
 يؤذن بجامع لمولانا الفخاري فأت المؤذن يوماً ومضى
 عليه أيام كثيرة فذهبت إلى شيوخ بعد صلاة الصبح فلقيت
 مؤذن المذكور في الطريق ومعه شخص آخر لا أعرفه وكان
 الشيخ ينزل علينا فسلمته ومضيت ثم ذكرت القصة للشيخ
 فقال هذا بسبب رياضتك أياماً وكان غذائي في تلك الأيام
 خبزاً يا بشائتم قال الشيخ لقد لقيت أنا بعض الموق في سكة
 فوق سوق السمك بروسه انتهى بس مشايخ أوائل سلوكلوند
 رياضات شاقه اياه تؤسّن نفس خود کامی بر مرتبه دام ایدر که
 عالم اشباحه بيله ادوا حله سیر ایدر رسته که غریز مومی الیه
 دساله سند ذکر ایدر غریز لرینک احبا بندن بر کسه فوت
 اولوب بعد زمان ذاویر قبول سند شخص مزبوره راست
 کلوب سلوم ویردر خلوتخانه غریزه داخل اولوب فلان
 ده ده مرحومی کورددم حضور یکوزن جیقوب طشر کندی
 دیواستکشاف ایندکده اوغل ریاضتله روحه تقویت اتمش
 آنک آناد ننددر فیره شی احیا ناچار سوبه داخل اولد بچه
 امواتی احیادن زیاده مشاهده ایدرم دیو یوردلر ایدرم

صفت

حقیقت حال بود در صکره ناقلو یا جهل یا تزویر سببی
 ابله امور روحانیه بی امر خارجی و امر حقیقی صورتند
 ابراز ایدر در خلق اصلنی بلن کرچک صانودلر ذکر اولداز
 روایت و حکایتلرک منشأ غلطی اولددر بعض کذاب
 مدعیلر آنلرک روحانی ملاقات و معاملله لرین خارجه
 دعوا ایدر وب انکله نیجه غرض فاسد نائل اولدیلر ابن حجر
 عسقلانی اصا بیده خضری اصحابدن یازدوغی حیات
 جسمانی سند دلالت اتمی دنیلور سه ابن حجر مصدوره
 قاضی و محدث اصحاب جا هندن بیولک کسه ایدی فقه
 شافعیه تالیفی و دیوان شعری وارد در سکر یوز الی
 ایکید وفات اتمشدر محدثک اکثر شانی آثار و اخباردن
 بولدوغی مروتیاتی یازمقدرد حافظ مزبور فتک حکیمی
 اجرا و روایت حقنی قضا ایا مشددر لکن در اولد
 مقعولاتله اولود بر باشقه حالدر مروتیاتله اولماز
 ابن حجرک یازدوغی ظنیاتله یقینیاتدن اولان
 خصوصه معارضه جملدر خصمی الزام ایلد
 و بوبادن ابن جوزی بحالته المنتظر نام بر مستقل کتاب

... اکثر طاری علم حدیث در ترق
 اولوب الی جلد قدر اولیایده
 عظیم کتابنا لیف انجمنه

یازوب ابن حجر دخی رساله تحریر ابمشدر بزانلودن نقل
 کلام جانبینه مقیداً و لما دق عاقله اشادت کفایت
 ایدر بحث **ثانی** تغتیه دیر تغنی فن موسیقی قاعده بنجه
 نغماتله تردید صوته دیر لمطلق اسواتک نفوس و ایدانده
 تاثیر مقتود در انکار اولما از صوت اکبر ناموزون اولورده
 نفرت جھندن تاثیر ایدر واکر موزون و مطبوع اولورده
 دغبت و اقباله تاثیر ایدر نفوس و ارواح آندن متاثره
 اولورده **عنده** ایدانده اثری اولور و صاحبی اول تاثیر
 ادر الیه ایدوب بیلور مکرکه علاوه محتاج فاسد المزاج
 اوله • اصوات موزونیه متعلق دخی بحث اولق ایچون
 اوج قسم بولور بری حصه طبودن صادر اولور بری
 دخی حصه انساندن چقدار بری دخی ساز و سوزدن
الک ضرب و نغمله صدور ایدر ساز و مل و ادیان
 اصحابی جمله سنی استعمال ایلدیلر اهل شرع طبودن صادر
 اولان نغماتی استماع مطلقاً جائز در دیوب حصه انساندن
 صدور ایدانده بعضی شروط و قیود ایله تجویز ایدوب ضرب
 و نغمله استعمال اولنان آلتلوی استماع اصلاً جائز دکل دیلر •

فاضل محقق علوه دوم قتالی زاده علی اضدی مرحوم خواجه
 علوفی نام کتاب عظیمده بوسیله تحریر و غنا بحثی تفصیل
 اوزده تقریر ایلدی طالب حق **اول** اخوان مؤمنین اول کتابی
 سرزبان ایدوب اوراد و اذکار پرینه او قومق و التزام
 ایلان کرکات ناکه دین و دنیا مهمنی بیلوب موجبیه
 عامل اوله زیرا حکمتله شریعت بیننی جمع ایلش بر کتاب
 مبارکدر و مقنی دهر برکنلور دندر • کلامک که خجوه انساندن
 صدور ایدن اصوات و نغمات خصوصنده مذاهب ائمه دین
 بنجه **دیر** اگر نمی و محبوب و فسق و فجور ذکر فی متضمن ابیات
 و اشعار ایله اولورده استماعی مطلقاً جائز دکل و اگر
 ذکر الله و نعت رسول الله و بعضی ترغیب و ترهیبه متعلق
 اشعار ایله اولورده اکثر قاتندن استماعی جائز در بعضی فقها
 آنده دخی بنجه قیل و قال ایلدیلر لکن مالی و رع بارد و هستی
 اولورده بوجمله قرآن عظیم الشان نلر و تنیدن غیریه در اما
 قرآنده تغنی مخارج حروفه ترتیل و تجوید خلل ویرمکله
 مشروط و مقید اولوب قاعده اصوله رعایت و تحنه مؤدی
 اولماق لازمدر اول بر مخصوص تغنی اولورکه علم اوداد

اصوله او میزمن لم یغن فی القرآن حدیثدن مراد اول
 نوع تغنید زدید یار. و ساز و سوزدن وخی بعض آلت ضربی
 کاهی برای مصلحت تجویز ایلد یار حربه غزائی تشبیح ایچور
 طبل و نقاره کبی و سوز ز فافند دق بی جلا و جل کبی
تنبيه شرع شریفه بوباید و ارد اولان منعلا بر حکمته
 مبنید را اصلی بود که مطلقا نفقات سابقا ذکر اولند و غی
 اوزره نفوس و ابدانده تاثیر ایدوب روح و نفسی تحریک
 عظیم دخلی اولد و غندن حکما دید یار شول کمسنک که
 روحی نفسنه غالب اوله تصفیه و ریاضت ایله نفس اماره
 قهر ایلوب مملکت بدنده زمام حکمی سلطان روح الله
 ویره نفقات و الحمان موسیقاریه استماعی آنک روحی
 روحانیات جانبنده تحریک ایدوب تا که مبدأ اول
 اوصافیه اتصاف و تشبهه شوق و یرز اول اجلدن
 ارسطوار غنونی ایجاد ایدوب مشائیه و اشراقیه
 تعلیم و نصیحت اثنا سنده چالده و در ایدی. اما شول
 کمسنک که نفسی روحنه غالب اولوب بدنده نفس
 اماره حکمنی اجرا ایلیه نفقات استماعی آنک نفسی

۷
 ماله

شہوانیات و بہمیتہ جانبنده بر مرتبہ تحریک ایدکہ در د
 انسان کاهی بر بیت عاشقانه استماعی ایلہ در کات هوا
 و هوسنه او چار کیدر خبری اولماز. امدی غنا ماده سندن
 نفع ایلہ ضرر جمع اولدی اخضر خواصه نافع لکن عامه یر
 ضرر معنویسی غالب و واقع اولمقله شریعت شریفه اصولند
 بر ماده ده خطر ایلہ اباحت جمع اوله خطر جاننی و جمع
 اولمقل قاعد و اصلدر اول اصله بناء خواص انتفاعنه
 نظرا و لنیوب عامه بی ضرر دن مینات مصلحتی ایچون
 منع یورلدی عوامه لازم اولان شرع شریفه اتباعدر. اما
 بعض مشایخ کبار حکماء مثالین مسکنه کیدوب انلرک
 شرطی اوزره تصفیه یولند روحی نفسنه غالب سلوک
 طالبلر بی تشویق مؤثر در دیو کیمی نای و کیمی دینک و قدر
 استعمال ایلدی و اکثری سماع تسمیه سبله اصول قاعد سی
 اوزره نفاتی دیکلدی بونلرک بطرز و طوری حکیمانہ و شوب
 باب معالجانده ادویہ تسمیه استعمال قیلند اولدی زیرا
 اکثر اهل تصوف حکمت اشراق اوزره مبنیدر و اصطلاحی
 آنلرک ما خود در. لکن هر عصره منتشر علو و خصوصه آنلرک

طعنه طاشن آتوب دخل و تعرضدن خالی اولمدیلر
 آنلر دخی یلر کلرندن فالیبوب خالدر یلر چاغردیلر **مثنوی**
 تو نمیدانی چه گوید نای وعود . انت حسبی انت کافی یا وود
 دیوجوا یلر و بر دیلر و کلر و جمد فحو اسجده فریقین قولی
 و فعلی و جمدن خالی اولمدی لکن بود عواده بر زمانه
 فیصل بولمدی عاقل اولان بومقوله نزاع قدیمک فصلی
 امیدندن اولوب حماقت ایلمز **بحث ثالث** رقص و دوزانده
 رقص دیولفتن مطلق حرکات موزونه یه دیلر آلات
 موسیقارینه نل اصوات فقرات موزونه شی استماعندن
 نیجه تاثیر حاصل اولورسه بوسحرکات موزونه دیولفتندن
 دخی تاثیر حاصل اولور . نهایت طریق تاثیر مختلفدیری
 سمع و بری بصر یولرندن تاثیر ایلدلر لکن بو تاثیرده
 وزن و حرکت لازمدر ناموزون حرکتک تاثیر چند
 دخلی یوقدر و در فصلک تاثیر خصوصی سوزله حق
 دیوتی خصوصی کلوم تغشید کچن تفصیل کیلدر . بوندن
 مکره بعض صوفیلرک ذکر و توحید اشنا سندن حرکت
 کلام علمای ظاهر حرکت دوریه یه دخی رقص اسمن

رطفا

نغمات

اطلاق

اطلاق ایدوب حرمتنه فتوالر و بروب و مستحلی کافر در
 دیدیلر . صوفیلر دخی اولار رقص تعریفی اکامادق دکلر بو
 بحث ایلیوب حرکت دوریه برای مصلحت رقصدن غیر
 برفوع حرکت در تسلیم اولند و غی تقدیرده مصلحت نمندن
 اولدخی لا باسدر دیور رقص حبشه و دوز علی رضی الله
 عنه ایله احتیاج ایدوب مسائل اجتهادیه ده بر طرفی
 ملوتان اکفاد اولماز دیدیلر . بوندن مصلحت نلدر دیناره
 بویله جواب و بر دیلر که سالک ذکر و توحید اشنا سندن
 حرکت ایله حرکت حرارت اقتضا ایدر اول حاله
 بدنلر برودت کیدوب حرارتله روح حیوانی بدنه
 یاییلور ارواح و قوایه انتعاش کلوب جنسی اولان
 روح انسانی دخی اکا علقه حسبی ایله متحرک اولور ذکر
 و نغمات استماعی دخی اکا امداد ایدوب روحانیات
 طرفنه حرکت بر مرتبه شوق و حالت کلور که اول حاله
 نیجه سی بهوش اولوب صحو عالمندن کچر یلر یه برده قالوب
 روح کندی جنسی جانینه پرواز ایدر . و بواحوال ذوق
 اولوب من لم یذوق لم یعرف قیلندندر سکونله اولدوغند

حرفی

و فتوالر به اصلی طرف رطفا
 سینه جاننی همای ایچوندر
 زیرا سلفه صوفیلر
 نیجه ستم کور طشر خضر
 شاهد دوتی صوفیلر
 طریقنده ظهور اکابنا
 تشدید و تقایظ اولوب کینه
 مرید و باغ جمعیه اولور
 معنی کرمینه بر مقدار فتور کلور
 صحتی ملا حظ اولمشدر دیدر
 ص

حرکتله نیز وجوده کلور و سالک بو طریقه منزل آلوب
 آرزمانده مطلبینه نائل اولور. و حرکت ابدانله ارواح و
 قوی حرکت کلدوکی نیجه انکار اولور که مبتدی طالب
 او قورکن بیلله بالطبع حرکت کلدو صال نور لر زیر باشی
 تحریکدن نوغادماغ حرارتله اعتدال پیدا ایلوب
 قوت فکریه زیاده لکنه سبب اولور بو معنی بعض کت
 حکیمته ده مسطور در. اما صوفی لک لسان حالله
 جوابی بودر که اکثر طائفه خلوتیه آیین طریقی مرید
 جمعیتی اوزرینه بنا ایلوب تکیه قوروب هنگامه کیرلک
 شرطی اولان هوی و هابی آلت جمعیت و مدار معاش
 ورکن انتعاش قیلوب صورت اوغریلری سلفک
 غرض صحیحی اولان امر شایع و حرکت اضطرابیه سنی که
 اهلینه مباح اولسه کرلک دردانه دام تزویرو پابند
 احقمان قیلوب اول بهانه ایله بنهایم مقوله سی عوام
 او شوب تکیه به نذر و صدقات کلور دیلر. و بوبابله
 حرکت دودیه نلک عظیم دخل و تاثیر و وارد دیودوند
 دو منزل ابلهانک یکی شاهد یکی مرید و یکی زاهد بارد

اولوب اصلی فصلی یوق اکاذیب ایله شیخیلرین اوچورد
 تغییر شکل لاجل الاکل بریره کلوب ذکر و توحید دیرلک
 های وهوی آلت فساد ایدنلر ایله مرید حقیقی و سالک
 صادق بیننده اشتباه واقع اولوب اما الخیام فانه
 کخیامهم فحواسخه خلفک سلف ایله ذی و صورت
 اشتراکی من تشبه بقوم فهو منهم قاعده سنجیه حسن ظن
 قضیه سنی ایجاب ایلور. آنلرک امد بیدار دن برو
 مدار معاش و آلت جمعیت ورکن انتعاش قلد قلد
 هنگامه کیرلک دامنی بوزمغه کسه اقدام ایلر بامیوب
 آنحق علمای ظاهر اوزرینه لازم اولان دخل و تعرضی
 ایلوب نیجه رساله لریا زدیله. آنلر دخی بلد کلوندن
 قالمیوب بزم کاریمز و امر معاشیمز تکیه و مرید جمعیتی
 ایله در هونه ایسه بر طریقت عرف و آیینی ابطال
 اولمق نیجه قابل نیجه یوز بیلدن برو ایله کلدو کمز و سم و
 آیین ادا مزه فراداده اولمشدر بدعت ایسه ده
 اجلا ایلر دزدیو کندیلرک مدار معاشی اولان امری
 حماقت ایلوب مجتهد دخل و تعرض ایله ترک انمیدیلر.

آنار و دونه دن دو نمده کی کبی ارباب تعصب دخی پیوده
 دخل و تعارضدن دو نیوب ایکی طایفه ناکشا کشای
 دور و تسلسله مؤدی اولدی هیچ بر عرصه سلسله
 نزاعه انضمام و انقطاع کلمیوب اوزادی کندی
 عاقل اولان نه دخل و تعارض مرضنه مبتلا اولور و نه
 آثار کد ام حیلی ایله عمل ایدر بلکه سالک حقیق
 اولیان مدعیار حقندن شاعر کوشعیرینی او قوردیکلر
شعر صوبولا فرکیکه دینای وضع • بچاره او حسرتله کیرد لق مرفع
 رشک ایلیوبین شمع شمع نشینه • کرسیده آتور در وضع و وفایله
 رکنی منافون صوفیانک صوفی • هرگز کورسان نه موقرنه موضع
 آچلسه اگر باب توقع سونورلو • فتح اولدک دیو بزه کال متوقع
 یانغون کچینور لر یونیک لطف آتور • اولما یبولار کبی احوالی مانع
 مقداری فیج اولخا الحق کوزه دلر • کند لرنیک اولیغچوقا کد مرفع
 افراط تصعلری شول حده درکم • خرقة لری و ناجلری بیله مصنع
 برایشان که بو خلقه هزار آفرین • ایولر آتی کنبدیلر اولسکر انفع
 جمع اولوبن ایندکلی قسیده ساعک • حلسه و اراشکال ولی خرقی جمع
 باشلورین آچوشله لرنی پره او درلو • جمع اولوبن برنجی کلکله سی اصلع

بصره

پس

حق حق دیدو کی صوفی یا ایله ایله • وقوق دیدو کی یکدر اخلایله صنف
 اوزانه سوزی قطع کلام ایله برادر • کیم طوتاک کچمه قطعه برینی بو مقطع
بحث رابع تسلیه و ترضیه ده • در • تسلیه و ترضیه
 انبیاء کرامدن بری ذکر اولندقدن صلی الله علیه وسلم
 یا صلوات الله علیه دیمک یا خود اللهم صل علی محمد
 دیمک و اصحاب کرام ذکر اولندقدن رضی الله عنه
 دیمکدر • ائمه دین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین مختار
 اوزره عموده برکزه صلوة علی النبی فرض باقیمی مستحب
 اولمق اوزره مرویدر هر ذکر عقبنده وجوب روایتی
 دخی سوبار لر بهر حال اختلا و فیدر • کلامک ماده نزاع
 اولان خطبه ده مؤذنه صلی الله علیه و رضی الله عنه
 دیو چاغر شملویدر گرچه اصل اذ اقلت لصاحبک انصت
 و الامام یخطب فقد لغوت فحواسنجه سکوت و انصات
 واجبدر و بو وجوبده اتفاق اولوب وجوب تسلیه
 اختلاقی اولمضله ترجیح اولتمق مقرر در • اما عرف ناسر
 مرجوسی ترجیح اوزرینه بنا اولمضوب انم و جرم ایسه ده
 التزام و عادت ایدر نمشلد و فراغت اتمولر هر امر که عامه

(۲) و لایله

۷
ایدوب

ادا سنده عرف و عادت اولوب اکثری اختیار ایلیمه
 و بلو نکیر صغیر و کبیر اکا مالوف اولمغله قرار داده قلنه
 بدعت و معصیت ایسه ده آتی منع هوسنده اولان بهوده
 زحمت چکوب **من لم یعرف عرف اهل زمانه فهو جاهل**
 فحواسی اوزده جمل و خفاقت اظهار نندن غیري نسند
 منتهی اولماز. بحث و تنغیرده دخی زیاده تعمق اولنورده
 لسانله قیل و قال سیف و سنانله حرب و قتاله مؤدی
 اولوب سلفده کچن تعصب جنکوری کبی احوال ظهور ایدر
 زیرا خلق عرفه مخالف سوزی حق دخی اولسه سهولتله قبول
 آیلیمک بر امر جلیلدر منع اولند فجه سره زیاده اولور
 البته منع لازم اولدوغی تقدیرده دخی فقولا له قولاً لیتنا
 لعلک یتدکرا و بخش فحواسیله عمل لازمدر رفق و لیسله
 امر دعوتن بر عمره سی ظهور ایلیمه. پس بواصل امور تعقدیرده
 استقضا و تدقیق اولنموب خلقی صورت حقده اولان عباده
 اوزده قویوب حکام و وعظله ابقا. ما کان علی ما کان ایلیموب
 آده برده عرفه مبنی بری بکوز قصور و کسوره باقیمق کرکدر
 مکرو قولک عباده فی کما هو حقه کما بلورده یا زالدوغی اوزده مید

امام غزالی امثالی کبار عمر مزده حقه برار ایکی رکعت
 نماز قلو مدق دیو عجز و اعتراف ایلیموب سبحانک ما عبدناک
 حق عبادتک دیدیلر. جناب باری بهنا تکویسی دکل بهانه
 تکویسیدر دریای رحمتی وسعت اوزده اولوب احسان و
 لطفنه نهایت و کرم وجودنه حد و غایت یوقدر قوله دخی
 لازم اولان قادر اولدوغی قدر امر شریفنه امثالده بولوب
 مقتوب قولگوری کبی تضرع و نیاز ایلیموب **من اجلان** پادشاهان
 من یدر کاهت پناه آورده ام. در حریم حضرت روی سیاه
 آورده ام. چار چیز آورده ام شاهان که در کج تونیست.
 نیستی و معصیت عجز و کناه آورده ام. دیو عجز و نقصاننه
 معترف اولمقد **بیت** جرمنه معترف اولان مسکین. بکدر
 آندن که اوله طاعت بیندیشلر. کلامک که بعض
 واعظلر اثناء و عظنده خلفه صلوة علی النبی تکلیفین
 ایلیموب بعضیلری اتمیزلر اول خصوص دخی چندان
 موته بحث اولاجق مرتبه دکل عاده مبنی بر خالدر منشق
 مشایخ بیننده سائر و اولان اخلاوف و تنافزده که
 بو اخلاوف ضمننده پنجه مصلحت کوردلر نته کیم تفصیلی

منوع

کجکدر بحث خامش دخانه دره اقتضا حسبيله برزمار
 خلق جهان اچدر کوی دغان حقند بر رساله تسوید ایلدو
 بنیاضه چقاد مشایدم حالا بومقام اول رساله
 مثالی یازیلوب مسوده الفا اولندی لکن آنده رعایت
 اولنان ترتیب تکلیفی بر طرف قلنوب بورد رساله طرزی اوزده
 واردات اسلوبند یازلدی قبل البت دغانک ظهورینه
 سبب نه اولدی بر تعلیم آنی بیان ایلد لم تعلیم سال
 تاریخ هجرت سکوزی کچوب طقوز یوزه قریب اولدقد
 اسپانیه کیلوی یکی دنیا بی بولوب پورتقال وانگلیر
 دخی محیط غربیدن محیط شرقیه کچمکه کنار لری کز کز
 بر اطله که کتاب اطلسه کچه یازیلن کنار لری قریبدر
 وارد قلونده سفینه خلقندن بر طبیب بدننه دطوبت
 هوا دریا دن مزاجه استعداد حسبيله امراض
 بلغتیه عارض اولوب علاج بالصدق قانونی اوزده
 حاربس اشیا ایلله معالجه یر نقید اثناسنه سفینه
 مزبور اطله یر واروب کورد که بر نوع ورقینار استثم
 ایلوب خازن رایحه اولمغله قلب و دماغه تاثیر

القا

کینه

اچون لوله کبی بر آلتله امکه باشلر و منتفع اولمغله
 ورق مزبور دن وافر آلوب آنده اقامت زماننده استعمال
 ایلدو کخی خلقی دخی کوردوب نافع دوا دردیو مزبور طبیبه
 تقلید ایلله وافر آلوب یوکلنور لرو بری برندن کوده دلک
 اچمکه باشلور لر سفینه انگلیسه کلوب فرانسه دن
 سائرد یار لرم یازیلوب ~~کخی~~ اصلنی بلبله دن بیوده اچیلور
 ملاحظه سیله استعمال ایلد دلک جو غی مبتلی اولوب
 سائرمکیفات قیلندن قلدیلر و شرق و غرب عام بر معنی
 اولیحق منعندن قالدی • ابتدای ظهور دیکه بیک اون
 حدود یازیلدو آنه کچمه بعضی واعظلر یریر سولیلوب پنجه
 علما دخی کیمی حرمت و کیمی کرامت دعوی ایلدوب رسالدر
 یازدیلا ابتلا ادبایی دخی اباحتنه ذاهب اولوب
 جوابلر و پردیلر • مکروه دار السلطنه ده بعضی شهر
 قسطنطنیه ده جتراح شیخی ابراهیم افندی بوبایلر عظیم
 بمشاور و سلطان محمد با معنده مخصوص مجلس عامده وعظ
 و نصیحت و فتوی صورتلری دیواره یا پشت درمغله وافر
 اهتمام و دقت ایلدوب بیوده زحمتلر چکشیدی • اولت

خلق

هفته

سويله چکه خلق دخی زياده. ايجوب مصر اولد يلو کورد بکه
 اولماز فراغت ايلدي. بعد سلطان مراد رابع او اواخر
 عصرده سد باب منساوي ايجون قهوه خانه لري قبادوب
 بعض حريق و قوعی سبيله دجانده دخی يسلخ اتمشيدی
 خلق ممنوع اولما ايجون غيرت شهنشاهی مرهايونه مخالفت
 کنماهی ايله ايجناری مؤآخذ اقتضا ايلدي کيده راک
 آنلرک منعی بابنده بشادي و خلقک الناس حريص لما منع
 فحوا سجنه حرم و درغبتی زياده اولوب اول جرمه پنجه
 بيلک آدم ديار عاده کوندرلدي بغداد سفر نيه کيدک
 کاه بر منزلان وجوه عسکودن اون بش بکرمی آدمی شرب
 دغان ته ميله طوتوب حضورها بوند اشدرسياستله
 قتل ايدولرکن کيني بکنان کيمي چينده قصه چيبوقلي لوله
 طاشيوب فرصت بولد چقه ايجر لردی استانبولده
 اوخاقلره کيروب اياق بوللرند ايجنه نل نه سايی
 بوغيدی بومرته منع ائنا سنده بيله ايجنر دن ايجر
 چوغيدی آنلر وفاتند نضکوه کاه منع کاه دخصت ايله
 سوريوب شيخ الاسلام بهاي افندی جلنه فتوی

ويرمکه خلق عالم اراسنده مجتهدا اشتها و درواج
 بولمشيدی طرف سلطنت عليته دن اربابنه برزکوشمال
 کوستر لکله في الجمله اشاغی قودی خالا کبر و جمله ربع
 مسکونان ايجله ده در داشته دخانک سرکذشته سی
 بومنوال اوزره اولدی بوند نضکوه بونک احوالی و اوصافی
 بر پنجه احتمال دن خالی دکلدراجمال اوزره آنلری بيان
 بيان ايدلم. احتمال اول که خلق منعله ممنوع اولوب
 بوندن فراغت ايلمکدر بوا احتمال بر طرف فائق کرکدر
 ذيراعادت طبيعت ثانیه درابتلا و اربابی برو جمله فراغت
 ايلمز آنلره اول تکلیفی انمک کرک یا منع نه مصلحت
 ايجوندر دنياورسه حکام ظاهر عوامدن عصای
 اکسک اتميه لردیوکبار وصيت ايلدیلر اکابناء ظاهر
 منع و ناديب آنلرک وظیفه سیدرکندی اوزرلر نه
 لازم اولانی ادا ايدر لر خلقه دخی لازم اولان بو
 مقوله اشیا به مبتلی اولدوغی تقدیرده بوللورده حکام
 قاروشواظهار ايله ترک ادب اتمکدر اقامه کون خانه سنده
 ايشلر حکام اول زمان دخل و تعرض

ایدرسه التزام مالا یلزم اتمش اولور **محنت** را
 درون خانه چه کار. **احتمال** ثانی بود خان عند العقل
 مستقیمیدر قیصیدر ابتداء و بابی استحضار شدن
 قطع نظر (اذا خلی وطبعه) عقل سلیم بونک قیصه حکم
 ایدر حسن و قبح یا عقلی اوله یا شرعی اوله ایکی مذهب
 کوره بیلله. زیرا عقل استحضار نیک شروطی آند مفقوده
 و استقباحتک شروطی آند موجوده در اما شروط
 مفقوده نیک بعضیسی ثابت اولسه اول زمان مستحسن
 اولور مثلاً ووا ایچون استعمال کبی و حکام بحال عام
 دیوانلرند استعمال اتمدوکی و مساجد و معابد
 استعمال اولمدر و غی قبح عقلی اثریدر. **احتمال ثالث**
 نفع و ضرریدر ضرر مالیستند شبهه یوق نهایت مشابه
 حوائج اصلیه دن اولور ضرر نه نظر ایلمز ضرر بدنیسی
 دخی مقدر زیر اعموم اوزره دخان جوهر هوایی مکلدر
 قلمغله طبا مضرد. نهایت استعمال بیلله مانوس اولانه
 عادت طبیعت ثانییه اولور اول جھندن ضررینی دفع
 ایدر و ابتداء شوقی ایله طبیعتک استعماله اقبال کیفیت

ردیه سیله آلوده هوایی استنشاق جینده قلبه تأثیرینه
 مانع اولور اول اجلدن بعضی مرضی آرزو ایتدوکی مضر
 غذای بیه چندان ضرر اتمز بلکه بعضیسنه دوا واقع
 اولور طبیعت شوق و آرزو ایله بر قوت کلوب مرضی دفع
 ایدر بو مقوله امورک بدنند تأثیر طبیعتک اقبال
 و اعراضنه موقوفدر. اما بر کسه دخان استعمال
 اتمدو کندن غیر ضرر اولور و غنه جازم و آندن بالطبع
 متضرر اولسه اکا استنشاق زیاده مضر و تأثیر ایدر.
 بعد جوهر هوا فساد می مضر نندن غیر استعمال دخان
 ایدن خالی دکل یا مرطوب المزاج یا خود یا بس المزاج اوله
 ایکی حاله دخی یا صحیح اوله یا منحرف اوله مرطوب
 المزاج صحیح اولورسه استعمال دخان اکا مناسب
 و موافقدرا اما اکثری بهر حال یوست اقتضا ایدر. و اگر
 منحرف اولوب انحراف دخی رطوبت جھندن اولورسه
 استعمال دخان اکا دوا واقع اولور. اما یا بس المزاجه
 من جمیع الوجوه مناسب دکلدر یوستن آرتروپ اعضا
 رطوبتی قوریدر کیدر بعض خلق طوزلی باغمه

ایکین

(۷) و تأثیر

مرئیه

نافعه بود و عوا ابتداء کلامی نفع موهم اصل فیصلی یوق لاف
و کذا فی قیلند بر سوز در طب قانونی دانه سنه و غره من
احتمال رابع بدعت اولی سید شرعاً بدعت اولدوغی مسلم
زیرا قیلند ظهور ایتدی و بدعت حسنه قیلند قلمغه
دخی بحال یوق عقلاً بدعت اولدوغی دخی مقرّر در ذیورا
دور آمدن برو عقلاً دن کورلش و اشیدلش دکلد حضرت
عمور رضی الله عنه زمانند ظهور ایدوب بوقدر بیک آدم
قتل اولندی دید کلامی اصلی یوق اهل تعصب سوزید
احتمال خامس کراهنید عقلاً و شرعاً کراهنید سوز یوق
جمهور قاتند بود عوا به تسلیم وارد در کراحت مرینه سنه
و ارمغه کزین استعمال شرط در ذیوراد خانک کندی
رایحه سی و پیرا غنک رایحه سی نفسند رایحه کرهیه
دکلد بلکه اصلا وجهه دخانک باند قد نوعاً صدد دن
خارج دکل رایحه سی استشام اولنور اما چو قجه
استعمال ایدنک آغزندن برید رایحه پیدا اولور که
ایچمین کسه آنک تنفسنی استشام ایلسه رایحه
بخندره اکا نسبت عود و عنبر کلور فی الجمله آغزده و ثوبه

رایحه سی

۷ و بدنده

رایحه کرهیه اثری ایجاب ایدن چیک صوغان و
سرمناق و پراسه اکلند کراحت اولدوغی کبی دخانک
دخی کزین استعمالی آغزده و ثوبه رایحه کرهیه ایجاب
ایتدی کی جهمندن مکروه اولور ایکسند دخی علت اذی
مسلمدر حیضه دخی جماع حرمت نه تلوث ایله اذی علت
اولوب حرمت لواطه دخی اکا قیاسله اثبات اولدوغی
کبی علت کراحت ایکسنی جامع اولور نهایت تزییه
اولق کرلک و مبتلی اولانلور رایحه نک کراحتنی
تسلیم انمد کلامی نفس امر دن خادجد اعتبار اولفناز
ذیرا آنلور بری برینک آغزی قوقوسندن استکراه ایلمک
جائز در بوجمله دن مراد نفس امری بیاندروالا ابتلا
اربابنه دخل و نفرض ملحوظ اولمیوب آنلوری تنفیر
ذعی بمعنی التزام مالا یازم قیلند ایدو کی مسلمدر
احتمال سادس که حرمتید بجهتد فیه اولان حکم
مخصوصه اجتهاد جائز اولق اصول فقه کنا بلور دن
مستور اولوب استجماع شرایطه نظرله ادله دن
استنباط و لو من وجه ممکن ایسه ده اولی بودر که

حرمی ايله افتا اولمیب اصول شرعدن بر اصله ارجاع
 ايله خلقی هر بار کسب و زار و سرامه اصراردن میانیت ایچون
 اباحت سمنی ترجیح اولنور. احتمال سابع که اباحتید ظهور
 دغان قریب العهد اولمغله کتب فقهیه ده صریحاً
 مروی و مذکور دکلرد اونیله اولیحق اشیاده اصل اباحت
 اولوق قاعده سنه کوره مباح و حلال ددیور سابقاً مشایخ
 اسلام برای مصلحت کراحتله و بعضی کذا مفسیادی
 دخی حرمته فتوی و یردیور صکره مرحوم بهایی افندی
 کندینک ابتداء سندن قطع نظر خلق حالنه اوفق ندر
 اکا نظر ایدوب اباحت اصلیه تمسکی ايله حلنه
 فتوی و یردی ذیرا ادب فتوی مجتهد مطلقه رواستله
 افتاد در روایت بولمنا یحق بر اصله ارجاع لازم کلور کثرت
 استعمال ايله اکا عارض اولان احوال آنی مقام
 اباحتند قومیه ده حرمت و یا کراحت ايله افتاد.
 بر محذور کوریلوب عارضه اعتبار اولمنا مق لازم
 کلدی. اول محذور ندر دنیا و رسته خلقی حرام استعمالند
 اصرار و بالی محذور یردیور حلی ايله افتاد. مبتلاویه

شفقت و جمهوری و بالدن میانیت مصلحتی وارد آنک
 ایچون اباحت ترجیح اولندی ذیرا چونکه اکثر اصل
 اسلام بوکامبتلی اولوب بهر حال ایچمکی التزام ایلدیور
 برو جمله منع و ترک قابل اولما یوب بنون دنیا ده
 یرلشدی اولمغوله امرده مساع شرعی نه ایه حکم
 و مفتی اکا نظر احکم و افتا ایلمک کرک ناکه تضلیل
 لازم کلمیه. ذیرا حرمت و کراحت ايله حکم اولمیان
 امرده اصرار مباعد دیو فتوی و یردیوب حکم لاحق
 اولان امرده اصرار کی دکلرد اولکی محض و بالدر ثانیه
 و بال یوقدر و حکم دخی اهون شرین اختیاری کی بر
 اصل شرعی به ارجاع ايله حکم ایدیمک آنم اولمنا از
 بلکه بر مؤمنی و بالدن تخلص ایچون مثلی و ما جور
 اولور. بهایی افندی مرحوم طبع سلیم و ذهن مستقیم
 صاحبی کسه ایدی اکو قانون اوزره شغل ایدوب
 کیفه مبتلی اولسه رومن بر کلناردن اولور ذی لکن
 برفتی تمام کوردمش دکل ایدی نهایت ملکه استخراج
 مالک اولوب قوت طبیعت ايله هر یرده اظهار مهارت

ایدردی و بوباید خلق حاله باقوب رحمت ایلدی
 الله تعالی رحمت ایلده عبد الرحیم افندی نصکره آنک
 مثلی مفتی کلمدی **تنبی** شنی واحد هم مباح هم مکروه
 هم حرام اولور می تناقض دکلمیدر دنیلور سه
 نفا بر حمت اعتباریله اولور تناقض ثبوتنک شرطی وارد
 منطق کتا بلرنده مذکور در مثاله بقلوا اکل حلال ایکن
 بعد الشبع حرام اولور زیر امضرد **بونا** نصکره حکام
 اسلامه اولی اولان بودر که ممالک محروسه ده هر
 بده ورق دخان ایچون آنغر مقاطعه با غلایوب
 امینار نصب ایلر لروقیه باشنده یار مشر غروش میری
 با غلامغه تحمیلی وارد و هر شهرد بومخصوص مکان
 بیع اولوب سواقا قلدده یا یلمه دن منع اولنه
 و سنوی بیک پول ایچه قدر محصول آله **نتمه**
 مرحوم سلطان مرادک منعی و شدتی زمانه خلق
 نیجه سی لوله ایلله ایچمکه اقدام ایلد میوب و ورق
 دوکوب پورینه چمکله دفع آرزو ایلدر لردی
 لکن صکره اول حماقتدن فراغت ایلدیلر زیرانی پروا

ایچیلور اولدی بو مرتبه د نصکره بعض اهل ورع تورع
 ایلدوب کندی ایچمز و ایچنه دخل یلمز و کیمنک دخی
 مشربنه موافق دکلر آنکچون ایچمز را قم الحروف کبی
 نهایت کیمی خماقت ایلدوب **شعر** طاغت بود خنانک
 بولودین صبر لیلیله **عقلک** کو **شکر** اولدی چو حائل کره ایلله
 دیود دخل ایتدیکجه مبتلی جواب و یروب **ع** لذت و طعمی
 دخانک شهدله سکرده یوق دیوا ایچیلر و کندن قالمز
 اولی بودر که بوباید کمسیه دخل و نغرض اولنیه **بحث**
سادق قهوه ده در بوباید دخی سلفه نیجه نزاع واقع
 اولشدر اصلی بین دیارندن ظهور ایلوب دخان کبی
 عالمه منتشر اولدی بعض مشایخ بین طبا غلریسی
 مسکن ایلدوب فقر سیله برنوع شجر **یشی** قلب و بون
 دید کلری حبوباتی دوکوب یرلردی کیمی دخی قینا دوکوب
 صوبن ایچردی ریاضت و سلوکه موافق و کسر شهونه
 مناسب بارد و یاجس غذا اولمغله اهل بین بری برنار
 کوروب مشایخ و صوفیون و غیره استعمال ایلدیلر
 طغوز یوز الی حد و نه کیملا ایلله روم کلدکه عظیم انکار

اولوب حرمته فتوالر ویرلدی یانق اولدوغندن غیر
 دور جمعیته اچلمه سی فسقه یه تشبه دردیدیلر ابو
 السعود افندی مرحومدن نقل ایدر لکه کوردن کیلری
 دلورب قهوه یوکلرین دریایه غرق ایتدردی لکن بو
 شدنلر مفید اولوب ویریلن فتوالر سویان سوزلر خلق
 قولاغنه کیرمیوب بریر قهوه خانه لر اچیلوب عظیم شوق
 رغبتله بریره کلوب اچیلدی. خصوصاً کیف اربابی کیفایه
 تقویت ایدر حیات بخش برحالت اولغله بر فحشانی
 اوغورنه جان ویرمن قانلر نه جائز اولدی آنلر
 زماندر صکره کلن مفتیلر جوازی ایله افتا ایلوب
 بستان زاده افندی بر مفصل و منظوم فتوی ویردی
 قهوه خانه لر کاہ منع کاہ رخصت ایله برقاج سنه سوندلری
 بیک تار یخلرند صکره انکار اولمه دن قالوب هر پرده
 رایگان اچیلوب هر سوقاق باشنده بر قهوه خانه
 آجلدی قصه خوانلر چنکیلر ایله خلق ایشندن
 کوجندن قالوب کار و کسب معطل اولدوغندن
 غیر پادشاهدن کدایه وارنجه خلق بری برینی

بومثال اوزره

کسوب

کسوب بچمکه اکلور لر دی مرحوم سلطان مراد خان
 بیک فرق ایکی سنه سی او آخرتده بومعنا به واقف اولوب
 خلقه شفقت و نصیحت بوزندن عموماً مالک محروسه ده
 اولان قهوه خانه لر بوزیلوب من بعد اچلمه دیو فرما
 ایتدیله اول زماندن برودار السلطنه قهوه خانه لر
 قلوب نادان کبی ویراند زکیر و اچیلور امیدیه بر زمان
 اصحابی بوزمیوب قیامشار ایدی صکره اکثری بوزیلوب
 غیر دکان یا پلادی لکن استانبولدن غیر شهر و
 قصبه لر کالاول اچیلوب اچیلور سابقا ذکر اولندو
 اوزره بومقوله امور منع مؤبد قبول ایلمز بوندن
 صکره قهوه نلک و صفنه کله لم قهوه کندسی باردیابس
 ایدوکنده شبهه بو قدر د اود انطاکی تذکره مسند خار
 یابس دیدو کی مسلم دکلر نهایت سوا یله قینایوب شری
 الناد قلع برودتی زائل اولماز بلکه دهی زیاده اولور
 آنکچون عطشی دفع ایدر و برعضوه دو کلسه یا قمش
 زیرا آنک حرارت غریبه در تاثیر ایلمز لکن
 بو ستنه بر مقدار فتور کلور مثلاً کندی او چینی درجه ده

بلکه جمله

زیرا صودفی باردور

یا بس ایکن ایکنی درجه ده بارد و طبله ممتزج اولد قدر
 یوسستک بر درجه سی کیدر ایکنی درجه ده یا بس قالور
 و یوسستله نومی منع ایدر مزاجه کوره مطلقا ادراری
 وارد در مزاجه یا بسه اصحابنه خصوصاً سوداوی مزاجه
 چوقلق مناسب دکلدر بلکه مخالفدر کثرت استعمالی سهر
 و سواس سوداوییه سبب اولور ایچلار و کی تقدیرده سگرایله
 ایچله لکن مطلوب المزاجه خصوصاً سنو انزغایت
 موافق در آنلر اغرقهوه لری جوق ایچم کرک سوداوی
 اولماق شرط طبله کثرتی آنلر ضرر ویرمز **بحث سابع**
 برش و افیون و سائر مکینفات استعمالند در ارباب
 ابتلا و سوزلر نه باره در دیر لسه دخی چونکه صدر
 نفس امری بیانه در ^{برایه} کلام حق و قول فصل بود که انسان
 حالنه اوفق و شاننه البق اولان اصل خلقت اوزده
 قالوب فطرت سلیمه فی تغییر ایلمکد کرک افیون
 کرک برش و سائر مکینفات مداوات قیلندن اولوب
 بر علت و مرض استعمالی ایجاب اتمد کجه غذادت
 دوایه مبادرت قانون علاجه موافق دکلدر قند

۷ دوایه عدله ایلمکد
 زیات طبیعت اسکبه اقتضا
 اتمد یکی تقدیر دخی
 غذا ایلمه معالجه تقدیر اتمد
 ادرین دوایه
 صحت

قالدیکه

قالدیکه ایجاب و اقتضا ایدر بر حال یونیکن مجرر کیفی
 وارد در یوبو مقوله شیلر ایله انس و الفت اولنوب
 بر قاج کتو تناول ایله عاده طبیعت قلنه و مسکوه فراغت
 ممکن اولمیه آخر عمره دکن کدری چکوب سن و سال زیاده
 اولد کجه بل بو کیلوب هیت و قیافت کلینا دیوارندن سیر بر
 یوزیلن موردنه دونه کیف بتشد کجه کیر و بر آنلر کچوب قوی
 و حواس کیلوب و قوف و شعور کیله نه اولی نه دیری
 نه او یورنه او یاق مذبذب اوله حسن اختیار ایله بو
 مقامه ایرنلر کندویه عظیم غدر ایتد و کنه شبهه می
 وارد **دو** بوند نصکره اگر میسر اولوب بر طریقه کسبله
 بیلور سه عظیم فرصت و غنیمتد رفوت یا لمل کرک اگر
 میسر اولماز سه دفعه کسمک مهملکد نه جاده استعمال
 ایدر و شرعاً ترکنه مشاغ یوقدر و بعد الا بتلا و اربابنه
 دخل و تعرض حماقت و خطا **دو** نهایت سوز هنوز
 ابتلا و دامنه دو شینلری غفلتدن ایضاظ و کیف
 اربابینک **شعر** ای بخانی سوریتمش بقاونی بقاون کلام
 فحوا سجنه یارانه تکلیف وادی دیر لری قولانه کیرمک

مصلحتی همچون تنبیه و نصیحت در اعطای اخلاق نمره فان
 ابی فخره **بجای نامن** ابوبن رسول الله صلی الله علیه
 وسلم در **دوره** بوجت دخی معرکه آرا اولغله یازلدی
تنبیه اول بعض خالی الذهن بینوا بومقوله بجت حاشا
 شان شریف بنو کیمیه نقص و از درایجاب واقضنا ایدر
 ز عیله **بجای** مطلق جائز دکل صانوب نا اهل حقند
 وارد اولان منعلری اهله ایراد و بومغلطه ایله
 سد باب مطارحه ایلمک مراد ایدر خبری یوق که
 علم جواب و سوال و قانون اوزره هر بابی قیل و قال
 جناب باریک ذات و صفات و افعالند بیلله نیجه
 مولناک بختلر وارد که بومقوله ابجاث آنلریانتدن
 مضمل اولور. علوه سعد الدین تغتا زانی شرح عقاید
 لوکان فیها آله الا الله لفسدنا نظم کریمی توحید
 بارییه دلیل اولوب برهان تمامعله شهرت
 بولشیکن بود دلیل دلیل اقناعیدر توحید ده دلیل
 قطعی اوله مزدیمکه **عصرینک** یکفن عالمی باشنده
 اوشوب اکفاد ایلدیلر انک طرفندن دخی محققار نیجه

ابجاث الزامیه ایله اسکات ایلدیلر مرصومه ارباب
 قتال سیف و سنانله محاربه ایلدیلر کیجا ارباب بجت و
 نظردخی قلم و لسانله جدال و محاوره دن خالی اولمادیلر
 آنجق بومقوله امورد **بجای** جائز دکل ظن ایلمن ضعیف
 و احمق بجته قادر شفق کرک و الا حلیه محاوره ده
 لکد کوب قیل و قال آنی پایمال ایدر **بجای** بوندضکره مقصود
 شروع ایدلم اولاحضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم
 تادینج اسکندر تیرنک سکز یوز سکسن برنجی سنه سنه و تادینج
 میاود عیسی علیه السلام من بشیوز یتش سکزنجی بیلند
 دنیا یه کلوب پدر لری عبدالله بن عبدالمطلب مکه دن
 کادبانله غزه یه کیدوب دوشتن مدینه منوره ده بر
 دوایتد مکه ایله مدینه ادا سنه ابواده وفات
 ایتدی عمری بکرمی بش یا خود او توز سال ایدی زمان
 وفاتند اقوال وارد اکثر موردین قاتند حضرت
 دخی طوغاش ایدی اول سنه دنیا یه کلای بغضیلر
 ایکی آیدن بکرمی سکز آیه و ارنجه بر قاج قول نقل و روا
 ایدر نهایت ایکی یا سنه اوله لر **والله** لری آمنه بنت

و هب بن عبد مناف در زوجی عبد الله بن مضره قالوب
ولادت حضرتك دور دنجی و یا خود التبی سنده سنده
ابواده وفات ایلدی و بونلوك زمان فی زمان جاهلیت
معاظم حضرت ایدی حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و
سلم قرق یا شنده مبعوث اولدی لوزمان دعوت
ایله آنلوك وفاتی ارا سنده اقلی مرتبه اوتوز
ییلدن آرتق اولدوغی نواتر ایله ثبوت بولدی
بوندر نضکوه ارباب جدالك بو خصوصه ایتدکلری
بحث مآلنی بر قاج سؤال وجوابن ذکر ایدلم سؤال
انبیانك والدینی و اولادی مؤمن اولمق لازمیدر
جواب لازم دکلدر حضرت ابراهیم علیه السلام
پدری آزدکه اهل تاریخ قاتنده بر اسمی دخی تار محمد
و حضرت نوحین اوغلی کنعان اهل ایمانندن کل
ایدوکی نظم کریمه مسطور و منصوص اولدوغندن
قطع نظر لزوم دعواسن ایدن انبیا حقندن جائزات
و واجبات و مستحبات ندر بلبلن لازم کلور
بلدک نضکوه لزوم اذعاسی مکابره در مسموع اولماد

بلك

قرآن عظیمه

بوجمله دضکوه حق جل و علی حضرت لوبنیک یخرج الحی
من المیت و یخرج المیت من الحی یوردوغی بوماده
وجه ابلیغ اوزره ثابت اولوب قدرت تامه سنی
اظهار و حکمت بالغه سنی اصدا را تمش اولوز
و بوند امر نبوت صرف عطیه الهیه اولمغله انحصار
لازم کلوب شرف حسب و نسب مدخله سی شائبه سنی
بحال قالمز و بو خصوص بر مسئله عظیمه درک
خار فنی اثباته ملا حظه اولنان مصلحت بونک یا ننده
شی دکلدر سؤال قبل البعضه عالم فتونده وفات ایدنلوك
حالی نیجه اولور جواب آنلر حقندن ائمه دین اختلاف
ایلدیلر متکلمیندن اشاعره و اصولیون شافعیه
و ما کتا معتد بین حتی نبعت رسول آیتی ایله
استدلال ایدوب آنلر معذور لر در معذریا ولما زل
دیدیلر ما تریدیه و خفیه نظرو استدلال ایله توحید
باری ممکن ایکن تولا ایتدکلری ایچون معاقب
اولور لر یدیلر و بعض اخبارده وارد اولدوکه روز
مخبر بر قاج صنف اعتذار ایدر لر العذر عند الله

مقبول فخواستنه عذر لری الله قاتنه مقبول اولور و اول
 محله امتحانله سعیدی شقیسندن آیریلور یعنی آناره
 امر اولور که کو تورب نفسا لرین جهنمه آنالر سعید
 اولانلری تزد آتوب بجات بولور شقیلا اقام ایله میو
 امری طوتمزلر مخالفت و عصیان ثابت اولوب جهنمه
 سوریلور. سوال فقه اکبر امام اعظم حضرت تارینک
 دکلمیدر جواب اصحاب برم ایت امامدن روایت
 ایتدکلوی کتب مناقب و روایتله ثابتدر جمله دن
 امام ابو مطیع بلخی که یوز طقسا ن طقوزده وفات
 اتمشدر طبقات حنفیه ده امام اعظم دن فقه اکبری
 روایت ایلادی دیو تصریح ایلدر. فیر خنی تقویم التواریخ
 سند مزبوره و فیاتنه اولاسهوا ابو مطیع بلخی صاحب
 فقه اکبر یازوب مکره راوی تصحیح اتمش ایلدک لکن
 صاحب نسخه سی انتشار بولوب شهریمزک واعظ لوندر
 بری کوروب مسئله مذکوره ده بر طرف متعصب لرینه
 فقه اکبری انکار لازم کلوب قوی تمسک اولوق اوزر
 فقیر من تصحیح نقل طلب ایلدک اصل مصحح راوی

و عذر لری الله
 اضاف مذکور و لیس
 و مجتهد عالم فقیه
 کلوب کیدیلور

اولدور و غن طبقاتدن محل نقلی یازوب و برمش ایلم
 اصحاب روایتدن غیر متقدمین و متأخریندن پنجه
 افاضل امام اعظم کدر دیو شرح ایلدیلور. جمله دن
 قدوة الفضل و السالکین الشیخ محمد بن بهاء الدین که
 طقوز یوز الی اوچده وفات اتمشدر او توز سنه عزلت
 و عبادتد نصکوه عقاید اسلامیه نک یکیدن رواجنه
 باعث اولمیشجون فقه اکبری شرح مراد ایلدوب ابن عمی
 پیر علی افندیکه برکوی محمد افندینک پدریدر بوباید
 آناره مشورت ایتدکده استخسان و ترغیب اتمکله
 بر شرح مفید و معقول تحریر ایلدیکه آلان بین
 العلما متداول و مقبولدر. اما امامک دکلام
 دینلرک سوزی باطل تعصبدن ناشی نفی صرف و
 دلیل نزد عواد بعض واهی قوالتی کوسر لر نقیه
 شهادت کبی مردود اولدور غنده شبهه یوقدر. سوال
 امام اعظم حضرت تارینک فقه اکبره منجون [ووالدیه
 الشیخ ماما کافرا دیدی جواب شیخ بهاء الدین زاده
 دیمشدر که بومسئله عقائد دینیته ده دوج اولدور غنک

رسول الله ماما علی الکفر

سببی بعضی که اگر کفر حکمی ابوین حقه نقیله
 افراط ابتدا یلوا فراط قواعد اسلامیه دن ظاهر
 خارج اولدوغندن او توزی افراط و اصول اسلامیه
 حقه نظریط ایدنلری رد ایچون اصول دیندن قیلوب
 فقه اکبرده درج ایلدی. امام فخر رازی تفسیر کبیرده
 ذکر ایدوکی اوزده سلفده روا فض غترده عصمت دعوی
 ابتدا کلری کی بو افراط دخی آنلردن صادر اولمشیدی
 مکره اهل سنتدن نیجه لر آنلره تقلید ایتدیله. سوال
 کفر حکمی ندر جواب کفر ایله ایمان ایکی امر باطنید
 اکا اللهم دن غیر کی کسه مطلع اولماز الا امارات
 ظاهر ایله بیلنور امارات ایسه کاهی مدلولاتدن
 تخلف ایدر. مثلاً منافق اماراتله ظاهرده مؤمن
 حکم اولنور اول اجلدن برکسندن وفاتند ~~مکره~~
 کفرینه و ایماننه قطع و جزمه بحال یوقدر مکر
 حقه نض وارد اولمش اوله. زیرا نیجه مؤمن
 سوء خاتمه یه مبتلی اولور کفرله کیدر و نیجه کافر
 حسن خاتمه نصیب اولور کفر و ایمان حقیقی

اندیشه

بومقوله قلبده مستور اولور لکن حکم شرعه امارات
 و ظاهر حاله اعتبار اولنور. برکسه وفات ایتدکه
 ظاهر حاله ایمان ایسه احکام ایمان اجرا اولنور
 و اکا مؤمن حکمی دنیلور و اکو ظاهر حاله کفره دلالت
 ایدر سه احکام کفر اجرا اولنور و کافر حکمی نیلور پس
 کفرله ایمان حقیقیان و حکمتیان اولوب ارا الزام تالوزم
 یوقدر ابوین حقه حکمی ایله حکم مقرر در لکن حقیقیه
 موجب یقین نض کرک در نض ایسه وارد اولما مشد
 پس آنلر حکمی منزله سند فالور لری سیاق شیخ بهاء
 الدین زاده نکرده. اما شیخ علی مقدسی که علومه مصر
 و فرید عصر در ساله سند ایدر ما کان للنبی والذین آمنوا
 ان یستغفروا للمشکرین آیتنک سبب نزلده مفسر لری
 ایکی وجه ذکر ایتدی یلبری بوکه بو آیت ابوین حقه نض
 نازل اوله مفسرین و محدثیندن جمع کثیر ابن عباسدن
 روایتله نقل ایتد کلری تو اتر مرتبه سند ایدر
 اول اجلدن امام فخر رازی و متأخرین محققانندن
 غیر یلوی و جمعی تقدیم ایتدی یلر بعضیلر آنحق سبب نزلده

ایمان

بونی یازدی. وجه ثانی بو که ابوطالب حقنه نازل
 اوله علامه جارا الله و غیره بوجهی رد ایندی یارکن شیخ
 عبدالقناهر جرجانی که شیخ عربتیدر ثقاتدن نقل ایله
 روایات مختلفه ثابته اولسه ممکن اولدوچه البته
 بینهما جمع اولفق لازمدر آیه کریمه بر شخص حقنه نزول
 ایندیسه اجماعه معناسی عامدر عبرت عموم لفظه در
 خصوص سبیه دکل پس لفظ مشرکین و اولی القربی
 عامدر ابراهیمه و غیره ^{ترجمه} شامل اولوردیو جمع
 ایلدی. شیخ علی مقدسی احیاء و ایمان ابوبن حقنه
 روایت اولنان حدیثک صدقنه زعم ایله بوآیتک
 عدم صدقی لازم کلور زیرا شیخ انشا و احکام خصایص
 اخبارده جائز دکلردیو سبب نزول حکمی ایله حدیث
 احیانک عدم صدقنه حکم ایلدی صاحب ملتقى و
 غیر یار دخی بو مسئله کندیله. ^{ترجمه} سؤال بو بابده مختالف
 ایدر نلر چون ایدر جواب امام قرطبی تذکرده نقل
 اقوال ایلیوب بعض محدثلر که تحقیق و جمع و تدریس
 سمیه نقیدلری بوغیدری سیوطی کبی مجرد نقل اولنان

اقربیه

روایتلرک ظاهری یازدیله آنلرک رساله لری
 تحقیقندن خالی نقل و تقلید منی اولدی کیمی دخی
 افراط تعصب اربابندن اولوب یازدوغی رسالیه
 کوری باقمدری و سوبیلرکی سوزی قولایغی اشمیوب طریق
 نظردن خارج و سمت صوابدن دور مغالطه ایراد
 ایلدی و اهل قانتد حیز اعتبار و اعتداددن دور
 و مهجور اولدی نیجه سی دخی حسن ظنه و رعایت ادبه
 بناء بر ایکی واهی سوز لر نقل ایلیوب تحقیق مراد ائدی
 کال پاشا زاده افندی کبی جمله سنک ملاحظه سند
 کوره اثر لری و جمدن خالی اولدی. ^{ترجمه} سؤال بو بابده
 اولی ولایتی ندر جواب خواص علمادن اولوب خلوفک
 اصلنی بیلوب تحقیقه قادر اولانلر اولی ولایتی ندر
 بیلورلر و نیجه استراره اوله دیوب مقتضای حاله کوره
 حرکت ایدر. اما عوام مؤمنینه لازم اولان بودر که
 بو بابدن دم اورمیوب سوز سوبایمیه لر و حسن ظن
 ایدوب واهی روایتلر کوره ابوبن مؤمن اولق و مولود
 دیه لر ترک ادب ایدوب کافر اسمنی اطلاق ائمه لر

حاشا بسوزله اکراهات قصدا و لنور سه عظیم خطا در
 ائمه حنا بله دن ابن قدومه متفع نام کتابنده قرینه
 خارجیه به مقدارن اولور سه سب نبی حکمی و یروب
 قتل اولور دیمشدر امدی آنلره اولی بودر که بوجندن
 امسالک و تحاشی ایدر لکن سوزیمز عوامه در خواصه
 دکل **بِحِثْ تَاسِيع** ایمان فرعون بحشیدر **فرعون** لفظی
 مصر ملکتی مالوکنه اطلاق اولور لقبدر سلفه هر
 مصر پادشاهنه فرعون دیرلردی حضرت موسی علیه
 السلام زمانده پادشاه اولان ظلما که اهل اسلام
 مورد خاری و لیدر تسمیه ایدر لفرعون موسی دیمکله
 سائرندن ممتاز اولور فراعنه دن اوچی برروایتده
 یدر بی ظالم و جبار اولوب آنلرک بیوکی و آخری
 فرعون موسی ایدر قصه سی سیر و تواریخیه مشهور
 بنی اسرائیل جور و ستم اوزره اولمفله یهود اراستان
 شقا ایله شهرت بولمشیدر **ملّة** اسلامیه ده
 دخی کذلک دعوائی الوهیت و جبروت ایله مشهور
 اولوب مقام ذم و عتو و فسادده لازم کلسه

فرعون کبیدر دیمکله ضرب مثل ایدر **لر** و بالجملة تفاسیر
 و تواریخیه کفر و ضلوال اوزره یا زیلوب جمهور اول طرفه
 ذاهبا و لمشیدر **شیخ** محی الدین عربی حضرت یاری کنده
 کشفی و وجدانی اوزره فصوص نام کتابنده فص موسی علیه
 السلام فرعونک ایمانی و بخانتی یا زوب دعوت
 نظم کریدن قال **آمنت انه لا اله الا الذي آمنت به بنوا**
اسرائيل و آنا من **المسلمين** فرعونک ایماننه نقی صریحدر
 و حاله غرق حاله اختصار کی دکادر ایمان یا س اوله
مکروه **الآن** و قد عصيت قبل و كنت من **المفسدين**
 ایمانی اول زمانه تاخیر ایتد و کنه نوع عتابدر عدم
 قبوله دلالتی بو قدر بقدم قومه يوم القيامة فاورد هم
 النار عدم ایمان اقتضا **اتموا اليوم نبيكم** بسدنک
 لتكون لمن خلفك **آية** بخانتنه فصدربو کون بدنگله بنو
 سکا نجات و پرورد ساعله القا اتمکله و روحکه
 دخی آخرتده نجات و پروردنا که سنک خلفکده اولان
 قومه سن بنم قدرتمه آیت عظیمه اوله سن و برکسه
 رحمتدن نا امید اولمیه دیو سوق کالوم ایتد کد نصکو

لا فرعون

والامر فيه الى الله لما استقر في نفوس عامة الخلق من
شقائه وما لهم نص في ذلك ليستندون اليه **و** يمشد
شارح فصوص ايد شيخ وادب كامل محمد بدر ودرش
كاملين فصوصي حقيقت خاله اطلاع مدن صكره استدلال
صورتند ايراد ايد در باب نظر و استدلال ايسه فصوص
ودلائل ايله تحصيل علم ايد در صكره مدعا لري اوزره
فصوص ايراد ايد در پس ايراد فصوص واستدلال
صورت واحد او لمضله وادب كامل مجتهد و مستدل
ظن ايد در اول اجلدن شاد حركه كيمي شيخ مامور و مقدر
ديوشرح ايليوب بعض علما دخي بو محل دستي در بر
يهودي ادخال اتمشدد ديوا فتوا ايد در **و** بالجملة خلق
بو بابه شينه دخل و تعرض قيد بنه دو شوب مورد
ذنبور كمي باشنه او شد يلو لكن شيخ ديد و كي كمي
قطع و يقين افاده ايد در بر سندن بولا مديار آخيق بيان
الانام مشهور اولان شقايد بناء يازديار چزد يار
شيخ فصوصه كندى كشفى مقتضا سى اوزره يازوب
طريق نظرو استدلال محققان ندان علومه جاولد و اني

في مدسوسه

لا كيمي در كيمي قبول ايليد بو
بمانه كنجيه قديمه سوري شيخ

دخي بو بابه مستقل رساله يازوب قواعد اصول اوزره
فصوصدن استدلال ايله شيخنك مدعا سني اثبات
ايدري **و** نتيجه بحث بودر كه بونك كمي دعوالر ده طريق
نظر ايله طريق تصفيه اراسى اولافرق اولفق كر كدر
طريق نظرا دلة عقلية و نقلية ايله استدلاله
مبني در طريق تصفيه رياضت و سلوك ايله كشف و
شهوده مبني در ايكسنيكده باشقه اصطلاحا لري وارد
و بحثنك اصلي بر طريق قاعده سى و اصطلاحى اوزرينه
بنا اولوب سوال و جوابين طريق آخر قاعده سى و اصطلاح
طرفنه نظرو التفات اولفا مق كر لك تاكه خلط
مسائل و تشويش دلائل لازم كلميه **و** بالجملة بونك
امثالي بحثلرده مبداء نزاع وجدال و منشأ قيل وقال
بو ماده در نظرو استدلال اصحابي كندى قانونلى
اوزره طريق تصفيه ادبانه دخل و اعراض ايد در
آنالك طريق ايسه طريق نظرو استدلال دكل كشف و
وجدان مبني و اصطلاحا لري حكمت اشراق دن ماخوذ **و** **ب**بقا اصطلاح
كشف و وجدان شرعا دليل اولوب طريق نظره بر دعوى

بقا اصطلاح

اثبات ایامزه ده کند نرینه حجت اولود اولیا، آلهان
کشف و الهامی کند بیه حجت اولق طریق نظرد بیه
مسلمدر موجب ایله عمل ایدرد. امدی طریق تفسیه
قواعدی اوزره سوق اولنان دلیل و دعوی طریق نظر
قاعد سیه اعتراض اولماز اولنورسه کیر و اول
طریق قاعد سی و اصطلاحیه اولنق کرک در بوباید
معترضه لوجله طریق نظر و استدلال ایله اعتراض ایدر لر
آنک ایچون وارد و مسموع اولماز مع هذا بوماده ده
نصوص دعوی شیخی اثبات ایدرنه که جلال طریق نظر
قاعد سی اوزره استدلال ایامشرد. بومرتبه لر معلوم
اولدقدنضکره برکسه بوباید نزاع ایدر سه احمق
دکلمیدر کویا که حق تعالی آنک رحمتی خلقندن منع
و دریغ ایدر فرعونک ایمانندن اکانه ضرر و کفرندن
نه فائده حاصل اولود. هله یهود یار بود دعوی اقسه لر
انتقام ایچون و جی وارد در ذیرا آنلرک آبا و اجدادی
فرعونندن جوق ستم کورمشدر اما غیر ملت اصحابی
آنلره تابع اولمانن و جی ندر. امدی طلبه علوم قوالنه

اولی بودر که بوباید فرعونه مؤمن دیمزلرایسه ده دینلر
خصوصا شیخه دخل و تعرضد اولیوب حد او سطرین
حقیقه کر **حجت** **عائش** شیخ محی الدین عربی شاندر واقع اول
اختلاف در بوجی دوردت کلمه ایله ادا ایدر دز کلمه اولی
شیخان ترجمه سی یعنی تاربخیدر شیخ مزبور محی الدین محمد بن علی
ابن محمد عربی الطائی الحائمی الاندلسی المرسمی الماکبیدر.
اندلسه آق دکنز کاندن مرسیه نام شهرده بشیوز آتش
دمضاتنک یگرمی بدیخی کونندر دنیا یه کلوب دمشق شامدن
صالحیه نام ناحیه ده آلتیوز او توز سکر ربیع الآخرینک
یگرمی ایکنی کونی وفات ایتدی سنی یمش سکر بیل اولود.
مغروب دیار لرین کزوب تحصیل علوم و تکمیل منطق و
مفهوم ایدر بسلوک و مجاهد ایله مراتب عالییه
نائل اولدی بعدن حجازه کلوب حرمیندن پنجه مدت
اقامتدنضکره شامه واروب وفات ایدنجه آنده قالدی.
عصر نه کثرت تالیف و قوه قدسیدر ایله مشهور اولوب
شیخ اکبر لقبی ایله اشتهار بولمشیدر آلتیوز قدرد کتاب
و رسائل تالیفنه موفق اولوب و شهودی مقتضا سنجه

حرفه

وحدت وجود مطلق مسلک کنی اختیار ایدوب خصوص
وفتوحات امثالی کتاب کرده و ادواتی او **المنک**
اصطلاحی اوزره قلمه کوردی و علوم غریبه دن علم
جفر **کیم** و مفتاح جفری تالیف و تحریر ایدوب انکله اهل
عصری اوزرینه تفوق و تفرد اتمشیدی **مشایخ**
کنار دن شیخ صدر الدین قنوی کبی افراد کلوب کندیدن
ناتند ایلدیلر و اکثر آثار دن جمال سمتی جلوه اوزره راجع
فالب اولفله صکره کلنلرک قیل و قالنه مؤدی اولوب
شاندن خلق اختلا فیه دو شدیلر **کلمه ثانیه** شیخی
رد ایدنلرده **در** شیخ انتقالند صکره طریق تصفیه اصحابند
بعضیاری و طریق نظر اصحابنک اکثری شیخنک وحدت
وجود اصلنه بنائ **تصفیه** اصطلاحی اوزره یازدوغی
کتابلر طریق نظر کوزیله باقوب انکار ایلدیلر و انکار
بیوجه دکل ایدی زیرا طریق نظر قانوننه کوره منکر
کودینوردی اول اجلدن بونلرک کیمی قبول ایلیموب
انکار ایله اکتفا ایددی رد ایله مقید اولمادی
کیمی دخی انکاده مبالغه و اصرار ایدوب ردلر اید

و جمل

۷ **حق حضرت** اکفریند
امیل **اکفر** باطل غیبه اویای
مرادی **اکفر** باطل غیبه
سره **اکفر** باطل غیبه
دیر **اکفر** باطل غیبه

و جمل ایله شیخی انکار ایلدی حتی بوفرقه متعصبیلر شیخی
اکبری شیخی اکفره تحریف ایدیلر **لکن** بحث سابقه
ذکر اولندوغی اوزره نزاع وجدال اصل فاسد اوزره
بنا اولمغله عند التحقيق آنلرک **تصاهلی** و اکفاری
صریر باب و طنین ذباب منزله سند کوردی اهل
انصاف اعتبار و التفات اتموب دکلمدیلر **آنجق** بینی
یناردن فرق اتمزکسه لر آنلرک بایغراسنه آلدانوب
اوزر لرینه لازم دکل ایکن سوئے ظنله نیجه و بالله کیمدیلر
البادی اظلم فحوا سخر باعث اولانلر دخی زیاده و بالله
غیری نسنه کوردمدیلر **آنجق** کندی طریقی قانونی اوزره
مخالف کوردوب انکار خفیه ایله قناعت ایدنلر فتنک
وظیفه سنی ادا ایدوب و بالله کیمدی بلکه مشاب
اولدی **کلمه ثالثه** شیخی قبول ایدنلرده **در** طریق تصفیه
ادباینک اکثری و طریق نظر ادبایندن بوفرقه که شیخی
کاره منک منشائی و اصلی ندر ایلدیلر یا خود ظاهراً حاله
نظر ایله حسن ظن ایدوب اصارو انکار ایلدیلر و جمله
سوزلرینی قبول ایلدیلر **حتی** بوفرقه دن کیمی شیخ خاتم الاولیا

و وارث خلافت محمدیه در دیدی طعن و تشنیع از باب نه
 در لایزوب تصفیه ایلادی یکی طرف دخی افراط و تفریط
 خالی اولدی یار. اما وحدت وجود مسئله سنا بشخص
 صکره کلن اکثر مشایخ صوفیه شیخه تابع اولدی یار
 نظر و تصفیه طریقی بینتی جمع ایلاناردن محقق سانی
 مولانا جامی بومسئله بی بردسالة ده مفصل و مشروح
 تخریر و بیان ایلاندر مراد ایلانرا کامطالعه ایلان
 کلمه رابعه شیخ حقه توقف ایلاندر ده ذکر اولاندر یکی
 طریقی اصحابندن برفقه شیخ شائده توقف ایلوب کتا بلرینه
 با قدر یار و قبول ایله مقید اولوب کناکش و رطبه
 او غرامه دن توقف کنار نه طور مقی بکدر سلامت
 آنان در دید یار و بونلر اصابت ایلوب ضرر کور مد یار
 نفسنده صدر الدین قونوی حضرت تارینک وصیت نامه سنا
 مستفاد اولان دخی بودر زیرا آنلوزد فضا کوره شیخک
 و بزم کتا بلریمزدن مرکس استفاده بیهوس ایلمیه زیرا
 اکثر ناسدن اول باب مسدود در دیوجمله وصایا سنا
 قلمشدر آمدی طالب حق کرک در کیم انصاف ایلیه

اولیای

اگر غوامض کلمات مشایخی فهم مرتبه سنا دکل ایسه
 اول مقام دن دم اور میوب کند و بی شک و شبهه دخل
 و تعرض و رطبه لرینه دوشور میه شیخ حقه حسن ظن
 اولادر اتمد و کی تقدیر ده سوء ظن مسلکته کتمیه عامه
 مؤمنین حالنه لایق بودر الله تعالی حسن ظنه موفق
 ایلیه **بحث خامی عشر** لعن یزید بخشد و بوجت دخی
 معرکه آرا و سائر ابحاثدن قدیمه در بنی امیه و
 آل عباس و سنی و شیعی بیننده سائر و داترا اولوب اول
 زماندن بروسورینور بچندر. اصلی بودر که حضرت
 خضر عالم صلی الله علیه و سلم بعثتی ایله دولت اسلامیه
 ظهور ایلوب دین مبین امورینی تمشیت و طرح اساس
 آیین دولت اقتضا انکله کند یار زمان سعادت لوند
 نبوت ایله سلطنت بینتی جامع اولدی یار **خلافت بعدی**
 ثلثون سنه / ثم یكون ملوکاً عضواً فحوا سجنه دولت
 طالباری حکم غالبک قضیه سیله عمل ایلوب حرکت
 کلد یار غرض بللی صورنا بعض امر دینه متعلق دعوالر
 یاشوب حضرت عثمان و حضرت علی رضی الله تعالی عنهما

لا یور قلدی اوزره اولدر
 سنه خلفای ایلان
 اعطاس دیه ایلوب
 تمامه نصیه (صحیح)

عصر آن پنجه نزار و جنگار اولوب متغلبين شام
بنی امیه دولتی ظهور ایلدی اهل اسلام ارا سنده
اختلاف و شوب فرقه فرقه اولوب دولت بنی امیه
و بنی هاشم ارا سنده نزاع اوزره قالوب حضرت امام
حسن خاوقت دعوا سندن فراغت اید بجان دولت
بنی امیه ده قرار ایلدی لکن بو وضع بنی هاشم طرفه
نایت کران کلوب جکوکاه اولدی هفتم مشکل اولفله
حضرت امام حسینی مدینه دن قالدورب دولتی اثراع
مصلحتی ایچون عراق عرب کتودیلر بنی امیه طرفی
آگاه اولدقده اعوان و انضاری بهر حال مدافعده
قائم اولدیلر و کربلا و قعه سی ظهور ایدوب اول
اراده امام حسین رضی الله عنه و اتباعی شهید
اولدیلر و قعه مذکوره هجرتل آتش برنجی پیلند
اولوب اول زمان شام یزید بن معاویه پادشاه
بو خصوص بنی هاشم داغ درون اولوب سیفله انتقام
قابل اولما ییجق لسانله یزید و اتباعه شتم و لعنه
باشلایوب آنکله تشفی غیظ ایدر لر شیعیلر ارا سنده

عزت اوزره

بوماتم و لعن اول زماندن عادت قالوب کیده زک
سنیلره دخی سرایت ایلدی یوزا و توزا یکی سنه سنده بنی
هاشم آل عباس ظهور ایدوب بنی امیه استیصال
اولندقدن سب و لعن آرتوب شیعیلر دن پنجه سی
مذهب دفعه تابع اولوب حاشا سب شیعین آنکه
باشلایوب دیار حضرت علی و اولاد علی حقندن خوارج تفریط
ایتدوکی کبی روافض افراط ایلدیلر آل عباس عصرندن
اهل سنت علماسی ایله علما شیعه بینندن بو بابده
پنجه قیل و قال اولدی عقائد اسلامیه یازیلوب
اصول دین کتابلری تدوین اولنوب اصحاب کرام
حقندن عامه اهل اسلام واجب اولان اهل سنت
اعتقادینی بویله بیان ایلدیلر که عموما و زده صحابه
خیرله ذکر اولنه و شر متعلق کاروم آنلر حقندن
لسانه کلمینه و جمله سنه حسن ظن اولنوب ارا سندن
واقع اولان نزاع و جدال خصوصندن دنبله که آنلر
جمله مجتهد لر در مجتهد خطا ایلمک جائزدر
اصابت ایدر سه ایکی اجر خطا ایدر سه براجر

وارد عند الله جمله سی مثاب و مأجور گردد و حضرت
 علی و معاویه خصوصاً در نیله که معاویه اجتهاد در
 خطا ایدری حق حضرت علی رضی الله عنه طرفدار ایدری
 اما یزید خصوصاً اختلاف ایدر مزبور صحابه در
 اولیوب یکو می بینند طو غوب علماء شیعه
 غرض سابقه بناء مزبور حقیقتاً یعنی تجویز ایدر یزید
 بعض اهل سنت علماء سی دخی یزید فاسق و کافور
 کفرینه بعض شعری دلالت ایدر دیوانه متابع
 اولاد یزید فقهاء شافعیه دن بشیور و درنده وفات
 ایدن ابوالحسن علی بن محمد کیا هراسی و متاخریندن
 سعدالدین تفتازانی کبی اما اکثر اهل سنت تجویز
 اتمد یزید امام غزالی عدم جوازینه مفصل فتوی
 و یزید منع ایدری کافره و شیطانیه بیه برکمه
 لعن اتمک اولاد دیدری و امام سراج الدین علی
 ابن عثمان اوشی دخی اصول دیندن نظم ایلدوکی
 بقول العبد قصید منده و کم یلعن یزید بعد موت
 دیدری بوند نصکره خلق ارا منده فرعون کبی

لا التمس در زنده وفات
 ایدری جملہ صحابه

سوء ظن و شفا مار حظه سی دسوخ بولوب یرلشدری
 قالدری و مقام شتم و ذمده یزید لفظی ضرب مثلاً و
 مستعمل اولوب غرض اصلیدن قطع نظر مجرّد تقلید
 محضه لایح علی و لا لبغض معاویه اکثر خلق لعن
 ایدر اولاد یزید نه امام غزالی فتوای قولاً قلوبینه کیردی
 نه بقول العبد تنبیهن اشد یزید حتی برز بهایم مقوله سی
 اشخاص معاویه بیه بیه لعن ایدر یزید مانی کیمد یزید
 آنرا له بوباید نزاع بیمعنی در ذی اصلی باطل تعصبه
 یا خود جمله تقلید منسیدر نهایت طالب حد
 اوسط اولان کسه بی غرض اهل سنت علماء سی
 مسلکخی اختیار ایدر یزید امام غزالی فتوای سیله عامل
 اولور و بیک بیلدن بروچکن معنایه قادیثوب بهروده
 حماقت ایلمز مزبور فتوی و فیات ابن خلکانده حرف
 عینده کیا هراسی ترجمه منده مسطور در بحث ثانی
 عشر بدعت بحشید بدعت اولدر که امور دینیه و
 دنیویه دن صادر نایند یا خود دخی صکره ظهور ایلیه
 حضرت پیغمبر علیه السلام و اصحاب کرام زمانندن

اولیوب سنه قولیه و فعلیه و تقریریه دن بری ایله اکا
اشادت اولمیه و حقندن آناد دخی بولمیه بومقوله ایکی
قسمدر برینه بدعت حسنه دیولر اول زمانلورد.
اولیوب صکره اقتضا حبیبیه انمه بتخویر ایند کلریدر
مناده لر بناسی و تالیف کتب کبی بر قسمی دخی بدعت
سینه در اعتقاد ایله اهل سنت اعتقادندن غیر
فروق ضاله عقائدی کبی و عملیاتده خلق کندیلر و عجمه
عبادتلر اختراع اتمک کبی بونلرک هر برینک احکامی
کتب شرعیته ده مفصل و مشروح یارلشدیر بزانلری
بیان صد دنده دکلوز. آنجق آفی ذکر ایدر زکده بوجمله
بدعتلر بین الناس عرف و عاده مبنیدر بر بدعت
بر قومک ارا سندن برلشوب قرار داده اولدقدن
صکره امر بالمعروف و نهی عن المنکر ددیو خلق
منع ایدوب آندن دوندر مک آرزو سندن اولق
عظیم حماقت و جملدر خلق مالموف و معتاد اولدو
معنای اکر سنت و اکر بدعتدر ترک اتمولر مکر
بر صاحب سیف جمله سنی قتل عام ایلیه. مثلاً

اولیوب سنه

اعتقادده اولان بدعتلر اچون سنی پادشا هنلر
کلوب پنجه جنکلو و قنالرا ایندیلر اولمدری عملیاتده
اولان بدعتلر حقندن دخی هر عصرده متشروع و متقی
حاکملر و واعظلر پنجه ییلر نصب نفس ایلیوب
خلق بدعتدن دوندره مدیار امدی خلق عادتنی
ترک یا مزمزونه ایسه الی ما شاء الله سوریلور
کیدر. آنجق حکما به اهل اسلام نظامنی حمایه و شرایط
و ارکان اسلامی جمهورینده محافظه لازمدر و اعظلم
دخی خلق عموم اوزده سنته ترغیب و بدعتدن
تحدیر یا بندر فقله و عطف و نصیحت ایله اکثفا ایدر بیک
اوزر لرینه لازم اولان وظیفه بی ادا اتمش اولور
طوتمق خلقه قالور کوجله طوتمدر مق اولماز و بالجمله
بو بایره تعمق و تدقیق مفید دکلدر. زیرا صدر اولدن
صکره کلن عصرلر ده هر عصرک حالی سنته تطبیق
و تدقیق اتسه لر فقی بعید بولنور انصاف ایدوب هر
کس نفسنی بوقلسه سنته اتباعله اصلو مناسبت
بولماز اکثر امانده صادر اولان افعال و اقوال

برو جمله بدعتن سالم دکلرد. امدی کال کرم حضرت
 شفیع امتدن متوقعدر که بوضعیف و بچاره امتن
 کثرت بدعت جرایمه باقیوپ مؤمن و موحد
 اولدقلری خصلتنی باعث شفاعت و سبب مغفرت
 قلّه و الا کمال مرتبه ستنه دعایت و اتباع تکلیف
 اولنورسه حال مشکله الله تعالی عنایت ایلده **بحث**
ثالث عشر زیارت قبور بحشیدر. اهم سالقه مقابر
 زیارتنه زیاده اهتمام ایدر لر دی بر وایتد عبادت
 اصنامک مبداء و منشائی بو اولدی ابتدا اسلام
 ظهورند بر زمان حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم
 حضرتلری بو محذور ایچون مطلق زیارة قبور دن منع
 اتمشلا ایدی صکره کبر و تجویز ایدوب کنت نهیتم عن
 زیارة القبور الا فزور وها یوردیلر پس زیارة قبور و
 موتایه دعا مشروع اولدی نهایت صدد استمداده در
 بو خصوصه علماء اسلام اختلافی ایتدیلر بعض
 مشایخ اذا تمییزتم فی الامور فاستعینوا من اهل
 القبور دیو استعانت و استمدادی تجویز ایلدی

و دیدیکه روحک بدن تعلقی جمتدن قبله دخی علامه قوی
 اکسک دکلرد کبار قبورند اثر و خایت و اردر سائر
 یوده اولان توجه و دعادن او یله یوده روحانیات ایلده
 توسل اولادور. کورلمز میکه مشایخ نفسبندیه کبارندن
 بعضیسی بعضینک قبرینه مالوزمت و روحانیتندن
 اخذ و تلقی طریقت اتمشدر. اما اکثر اهل شرع استمداد
 و استعانت تجویزی عوامه ارغاء عنان اولور سلفه
 اصنامه عبادت بو معنادن ظهور و نشات ایلدی
 اولان انبیا و اولیا ادر و احلری ایلده توسل ایلدیلر
 کیه رکن صورتلرین یا یوپ هولاء شفعاؤنا عند الله
 دیو طایپدیلر. عبده قبور دخی بو معنا ایچون قیولرد.
 معتکف اولوب عبادت ایدر لر دیو مطلقا استمداد
 منع ایتدیلر و بو معنی شرکدر کورلمز میکه حضرت
 ابراهیم علیه السلام نازنمروده القا اولنورکن حضرت
 جبریل امین کلوب حاجتک و ارمیدر دیدیکه اما
 الیک فلا دیو جواب و یودی دیکلردن سوال ایلدیجک
 علمه بحالی حسبی عن سوالی دیکله عرض احتیاج و دعا

بیلایه ایلمدی امدی بو خصوص خلقه توحید قاعده سنی
 تعلیم اولدی کرب در که خلق خالقین غیرین استقامت
 و توسل ایلمینه لر و ابتغوا الیه الوسیله دن مراد
 طاعات و اعمال صالحه اندر دیریلر. حتی بوزمه دن
 ابن تیمیّه افراط ایدوب حضرت رسول اکرم صلی الله
 علیه وسلم حضرت یزید بن کفر شریقی بیلایه زیارت دن
 منع ایلمدی حضرت عمر ک رضی الله عنه استفاده
 قبر بنی ایله توسل اتمیوب حضرت عباسی کتوردوب
 آنلر ایله توسل ایتدکلری احیا ایله توسل اولی
 اولدوغنه دلیلدر دیردی بوبایدی برفاج خصوص من
 مزبور ک افراطی باعث اولوب مصر و شام علمای
 باشنه اوشوب پنجه بختلر و مصر پادشاهی اوکنده
 پنجه دعوالر ایلمیلر. خلق ایکی فرقه اولوب طرفیندن
 پنجه رساله لری یازدیلر ابن کثیر و ابن قیم آنک شاکر لر
 ایدری ثالیفلوندن بوجنلردن اشباع ایتدیلر مخالفلری
 ابن تیمیّه بی اکفاد ایدوب بالآخر حبسه قودیلر
 یدریوزیکرمی سکوده حبسه وفات ایتدی. پس بحث

زیارت منازع فیه اولوب کماکه لازم کلدی خاکمه
 حد اوسط اختیار ایدوب دینلور که ارواحن ابدان
 و قبوره تعلقی دقایق بیایوب متأثر اولان و سائر
 ممکنه دن آنلر ایتدی کی توجّه و دعا سنده فرق بولان
 شروط و قیودله توسل ایدرنده که بعض مشایخ
 اتمشالور. و آنلر ک توسل شرک دکلد توحید دخی
 مراتب وارد در حضرت ابراهیم علیه السلام توحیدی
 توحید مرفد بتل الی الله بشرایع ایدنلر وسیله به نظر
 ایلمز اکثر قوه قدسیدار بابی اویله در. اما اشاعی منه لر
 اصحابی جلب و دفعدن روحانیاتله تسبب و توسل ایدرلر
 وسیله به عبادت قصدی اولما بحق شرک لازم کلمه
 لکن وسط الحال اولانلر لازم اولان بودر که زیارت
 وارد قلند فائحه اوقیوب ثوابین مزار صاحبی
 روحنه باغشلامق ایله اکفایلیوب برغیری فکود.
 اولیه نه قبری اوپه نه یایش. و زیارت دوضه مطهر.
 میشر اولور سه مناسکله یا زیارن آداب اوزره مواجعه
 شریقه ده ال قاضوب طوره کوکلن توجّه تام و دعا الیه

شبهه یه یا پشوب یا او بکله ادبزلان یا لمیه آداب
 شریعت مطهره بود در غیر کونه حرکت حرم تنس که دلالت
 ایدر دیدار اولی بود که بومقوله محذوراته او غرامیه
 برکسه اول اصل آیشار ایله ارواحه تقرب ایدر
 صافیه بوطریقله ایکی طرفک افراط و تفریطنه اعتدال
 کلوب نه مطلق خلق زیارتدن منع اولنورنه قیودن
 استمداد واستعانتنه مطلق اجازتله عوامه ادناء عنان
 بولنور. اما قالدیکه بین الناس مزار لرحه جراحلو وضع
 اولنوب دشوان و اطفال و عقول ضعیفه اخصابی
 دجال و ادوب مقبره یه یوزین کوزین سودمکی و جراح
 یا غیله یا غلو نمغی عادت اتمشود و فراغت اتمولر و مقبر
 یکجیلوی دخی انکله یکجینور لر اول بابن آنلرله متزاع
 و جدال سما قدر مفید اولماز بلر کلوندن قالمشازلر
 قیودن غیر یوللرده بعض اولوا غاچلره ایبلکلر باغلاو
 بعض اجماره اعتبار ایدر نلر بهایم مقوله سیدر جسمانی
 مدرا و اتدن غیر و استلومده جحر الا سوددن غیر
 جحر و شجر تعظیم اولنق یوقدر آنلر پنجه حکمت وارد

بحث رابع عشر در غایب و برات و قدر نمازلی مجتهد
 معلوم اوله که مطلق صلوة نافله ده برایکی نوع نمازین
 غیر نافله فی علی سبیل التداوی جماعتله قلمق مکروه
 دیو فقها کتب معتبره ده نقل و روایت ایتدیلر. لکن
 تاریخ هجرت نبویه دور تیوزه ایردکن قدس در غائب
 نمازی ظهور ایدوب خلق رغبتله قلمغه باشا دیلر
 صکره برات و لیلله قدر نمازلی جماعتله قلمغه
 باشا دیوب عادت اولدی فالدی. بعض علما بر اعتد
 و جماعتله نافله مکروه در دیوانکار ایتدیلر و مفید
 اولیوب خلقه اصرار زیاده اولدی استفتا اولندقد
 مشایخ اسلام کرامت ایله کاه نذر ایدوب قاولر
 دیکله فتوی و پروت عرف و عادت قلمغه سی جاننده
 اولمغله شرعاً عرفه اعتبار اولنوب قرار داده بدعتی
 و یا مکروهی منعه فساد مقدر اولمغله اهون
 شرین اختیارینه کوره فتوالر پروت حکام دخی
 منعیله مقید اولیوب مقید اولدقلری تقدیرده
 خلق ممنوع اولما یجقلرین بیلوب اغماض ایتدیلر. لکن

بوخصوصه دخی خلق تعصبه دو شوب یکی فرقه
 اولد بلر بر فرقه افراط ایدوب قلنما مه سی باند
 تشدید و تغلیظ ایلدی بر فرقه دخی بقریط ایدوب
 البته قلنق کرک دیدی یکی طرف دخی اصابت
 اتمیوب اعتدال دن خارج اولدی بو باند محاکمه
 و حد اوسط بودر که قلنق و قلنما مقی برابر اولد بر آدم
 استرسه نذرله قله استرسه خانه سندن یاشی نمازی
 قله یا خود یا کز یا شنی نمازی قلنور مسجد و اده
 قله نلار ارا سندن بولنور سه قله جماعته مخالفت
 حماقتی ایدوب جیتوب کتمیه آنه نذرله یا نذر
 قلنوغی مخالفت صورتند جیتوب کتمه دن یا خود
 او تورمه دن یکدر اگر تعقل ایدرسه **نهایت**
 عروق تعصب حرکت کلوب ظلمت کبر و کین بصر صیرت
 بودر سمت اعتدال اوضیح ایکن کور منور افراط طرفه
 کیدر کند زعمینه کانه بر معقول ایش ایدر
 درد مندرک خبری یوقکه و رع بارد پنداری ایله
 تعزیر مستحق اولوب مبعوض خلق و مردود حق

اولق جرمنه استعداد پیدا ایدر بهی ایله اول کیمه
 نمازی اوده فلسک او یله بارد وضع نا هو ایلک
 نه لازم کلور عمرکه جمله نمازی جماعته می قلنک یا خود
 مسجدده ساواهل اسلام ایله اول نمازی فلسک
 بر مکروه ارتکابی ایله کافر می اولور سن مکرو سائر
 اقوال و افعا لکن کراهتدن سلامتی وارد بیلکه
 احوالکی انصافله شرع تطبیق ایلک جو غنی مخالف
 بولور سن **سنگ** شخص قاضی زاده افندی احیاء علوم
 درسی او قود بودر سن آنحق کند بمنزل ما هیت و مجری
 بلکی استفاده ایدر زدی بردی و قصور و کسوره اعترافله انصاف
 ایدر دی سن بویه زعم و پندار صاحبی اولق ندن **واعظ**
 اغندیاره لازمدر که اول نماز لر زمانه بو محاکمه بی
 نقل ایدر لر و عطلرینک وظیفه سی بودر افراط و تضریط
 نقلی ایله خلقه دغدغه و یروب امة محمد ارا سنه تفرقه
 دو شور میه لر تدقیق و تغلیظ پری دکلا **عبادت** صورتند
 اولان عادت لری منع اتمک اولاد در زیر احوصه و اصرار
 باعث اولور بیلکه ترغیب انسه لر خلقه کسل کلور سائر

فرايض و واجبات كجى كيد دلالت ترك ايد لردي
 كور من ميسنگه بي نماز لر اول كچه لرده مسجد طولار
 ذيروا منع خرس افاده ايلمشدر **بِحَثِ خَامِشِ عَشْرِ** مضافه
 بخنيدرد مضافه ال طو شتمقد راصلند بيعت و ملاقاته
 سنت ايدري اصحاب كرام برى برلرينه ملاقي اولدقچه
 مضافه ايدوب غفر الله لنا ولكم ديرلدي بوباب
 پنجه احاديث شريفه روايت اولمشدر مراد ايدن
 امام نووي اذكار ندان كوره ياكوز بر فصل مضافه
 حديثا ريدر صكره صكره ملاقاته مضافه اول نماز
 اولوب نماز لر دضكره اكثر و مده جمعه نماز ندن
 صكره ايدرا اولد يار بوضو و دخی عرف و عاده مبنی
 بر بدعت اولمغله بعض واعظا بر پر سويلوب رافضيار
 عادتيدرد **صكره** استغنا اولوب رافضيار عادت
 اولان اوقات خمس دضكره ايتد كلري مضافه در
 جمعه دضكره اولان مخصوص در ديو فتوى و يرد يار
 ذيراقوار داده بدعتا رده مهامكن توحیه و صلاحه
 حل اولادر بوند دخی برز قيل وقال اولمشيدى لكن

دو خلقی منع ایلجک

اول مرتبه افراط و تفریط واقع اولوب خلقك برزی
 فارغ اولدی لكن اكثر عوام بينند خصوصاً عید لرده امر
 واجب مقامند اجرا اولنور بوباب دخی اعتدال بودر که
 جمعه کونلری جامعده اول کندی شروع انیمه اکریانند
 اونور ان شروع ایدر سه نه چاره مضافه ایلیمه ذیرا
 اتمدوکی تقدیرده اول آدم یا نجیل یا منکسرا اولور بهر حال
 بر انفعال کلور اول جیند بوباد عتی اشلمک بر مؤمنک
 خاطرینی کسردن اهوند ز بود قیقه دضکره عاده بشاء
 اول شروع ایلیمه دخی عامی و مجر او لاجق قدر شننه
 یوق لا باسدر عید لرده ایسه ملاقات زمانیدر
 سنندر لكن عیده تخصیص عرف و عادت اولمغله اورا
 سنت دکلا در جمله احوال سنت اولاجق دکل **بِحَثِ سَادِسِ**
عَشْرِ انحنای بخنیدرد سلام محلند اکیلوب یا خود باشی ایل
 الی ایلله اشارت ایلیمک دخی بدعتا دیونزاع اولنور
 سائو ملل و ادیان اصحاب ندن هر برینک بر کونه ساوی
 اولدو غندن غیر اهل اسلام اصنافک دخی مراتبه
 کوره ساوی مختلف اولق عرف و عادت اولمشدر

(۷) کیشی

یا

رسول اکرم صلی الله علیه و سلم

کرچه صدر اسلام جمله نیک نیتی سلامه ایدای لکن
 صکره ملوک اسلامیه دولتری ظهور ایدوب هر دولتی
 برکونه عرف و عادی اولوب هرینه حضرت و صحابه کرام
 زمانه کی کبی قالما معنی اطوار دولت و تباین دیار و
 عادت اقتضا ایلدی آنلار اسندن سنت اولان امورک
 اکثری اونودیلوب هر برینی اجرا و رعایت عادتارینه
 مغایر اولمضله آنحق روایت کتابلارندن اسمی و رسمی
 قالدی کیده رک فرائض و واجبات بیله مسامحه
 اولنور اولدی. سلفه کچن ملل وادیان دخی جمله بویه در
 عاده الله بونک اوزرینه جاری اوله کلمشدر هیچ بر
 پیغمبرک امتی اولندن آخرینه دک جمله سنتی
 رعایتله اجرا ایلد مدیلو عالم کون و فسادده برحسان
 برقرار دکلد. پس حضرت رسول اکرم صلی الله علیه
 وسلم زمانه و اذ اخیتم بخیة فقیوا باحسن منها
 اوردوها مبتغاسنجه براونالونحق حضور شریفیلرینه
 داخل اولسه السلام علیکم دیر ایدی آنلردخی
 وعلیکم السلام ورحمة الله وبرکاته دیورد سلام

ایدرلردی خلفاء و اشدین عصرلرندن سائر اصحاب کرام
 و اهل اسلام بومنونال اوزره سلام ملشوردی صکره
 ملوک اسلامیه دولتلرندن بعض عادتار ظهور ایتدی
 هر قومک اراسندن برنوع تحت شایع اولوب برلشک
 قالدی. حالادولت عثمانیه ده عادت منلو پادشاهلار
 حضورندن سلام برینه براو پرلر اکا بر دین و دولت
 حضورندن خصوصاً علماد کوع و انحنای ایدرلر سائر
 اراذل ناس کیمی مسباح الخیر کیمی عشق اوله دیوانلشور لر
 و نجه سی دخی سنت اوزره سلام و پرور. امدی بو عادتار
 سننه مخالفدر فراغت ایلک دیوبونلرله نزاع وجدال
 حاکم قدر ذیراد فعالتله ذکر اولندیکه بر قومک عرفنی
 تغییر مشکلد بو اصل دشنه لر. خلقی کندی حالنه
 قویوب امر دین و دنیا یه ضرری عام و نظامی مخل
 معنا لری کوره لر. اولاملوک حضورندن و غیر برده
 براو پیکله بعض فقرا اکا بری تحت ایدر و بعض
 و رع خشک اصحابی کافر اولدک بزی و باله قودک دیو
 عظیم انفعال کوسروب فقیری خجالت آتشنه یقادر نه کفر دن

خبری واردند و بالذکر زیرا موجب کفر اولان سجده
اعضاء سبعة اوزرینه او چکوه سبحان الله دیر جن
قدر مخلوقه عبادت یتقی ایله اولان سجده در سجده
تحت امم سالفه عصر لیلان مشروع ایلدی اسلامده
منسوخ اولدی. ظاهر بود که بر او بن کسه عبادت
قصدی ایله یدی عضوی اوزرینه اولقدر زمان طوب
سجده ایلمز کفر و وبال ندن لازم کلور ال انک او پوپ
دکوع وانحناء و سائر الفاظله سلام و تحیتک انحق
سنته مخالفی وارد اولدی عرف و عادت ترک اولتی
عذری ایله معفود. زیرا بر کسه بیوکلر مجلسنه وارو
سلام و یرسه استخفافه حمل اولتی ادر الزام عادتار
انچون عرف و عادت و رسوم ادبیه بر رعایت ایدر
کذلک طالب لیلان استاد لری حضورینه وارد قلمند
دکوع وانحناء ایلمز لسه ده سکوت ایله زیرا
فی زماننا سلام مساوات و اقرا نیت رتبه سنی
اشعار ایتد و کندن غیر کبار و صفار بیند
جاری اولان عادت ادبیه رعایت اتمش اولور

و بوندن استناد ینک خاطرینه یوکلور امدی امر
بالمعروف نهی عن المنکر ایدن افندیلر بود قایقی بلیمک
کرلک خلقی مألوف اولدوغی معنادن دوندر مکه عبث
یرو. قضیع اوقات اتمن کرلک زیرا برد فعه سویلمک
ایله قطع معذرت حاصل اولور تا اثر ایلمز سه دخی
زیاده سی کوزه کلدر مفید اولماز **بجیث سابع عشر** امر بالمعروف
ونهی عن المنکر بخشد اهل اسلام علمنا سی اختلاف
ایدوب بعضیسی مطلق واجبدر و کیمی مطلق واجب
دکلدر یدی اما حق بودر که مأمور به و منتهی عنه
تابع اوله واجب و حرامده واجب و مکروه و مندوبده
مندوب اوله. امام سیف الدین آمدی بکار و افکارده
وجوبنه یدی قید ذکر ایدوب علاوه عضد الدین مواظبه
وستید شریف جرجانی شرحنده آنلری ایراد و ایکسی شرط اولتی
اوزده سوق ایلدی یار قید اول بودر که مأمور مکلف خطاب
اهل اوله قید ثانی **امر** مأمور به معروف و منتهی عنه
حرام اولدوغی سببه کندی عامل و عادل اولتی لازم
دکل مثلاً فاسق مجلس فسق کندی انچر کن غیر یار.

(۷) زیرا

(۷) سعی ایدوب

(۷) مرعوم

(۷) آمد

اجماع ديه زیرا که در عا جماع واجب اجماع ديمک دخی
 واجب بر واجب ترکدن او بر واجب دخی ترک لازم کلمه
 واجب ترک واجب آخر فعلی منافی دکلاد نهایت یکس
 دخی برینه کتورده عدالت بولنور تاثير زياده اولو بو
 خصوص لایحی سائر شروط و قيود يرنده اولدوغی تقدیرده
 واجبده **قید ثالث** ما مورد به واجب و منتهی عنه حرام
 اوله والا امر و نهی واجب اولمازنته که ذکر اولنددی
قید رابع وجوبی قطعی اوله وجوب صلوٰه و تحريم خمر
 کبی اکومسائل اجتهادیه دن یعنی مختلف فیها اولان
 مسائلدن اولورده امر و نهی واجب اولماز قید خامس
 کنیدن غیر امر و نهی اولمیه اولورده واجب کفایه
 هر ناحیه ده برکسه بولنسه کفایت ایدر اما برکسه
 بر منکر کورده سائر شروط و قيود يرنده اولسه
 غیر **افری** وارد در دیو ترک ایلمز زیرا جائز که غیر کسه
 اکامطلع اولمیه **قید سادس** و شرط اول امر بالمعروف
 و نهی عن المنکر اولندوغی تقدیرده ما مورد حصول
 و منتهی عنهن زوالی رجاء اولنه یعنی خلق اصرار اتمک

و فتنه به باعث اولما مق طریقی غالب و راجح اوله اوله
 اولما زسه واجب اولماز آنحق شعار اسلامیه اظهار ی
 ایچون نواعض جلاله برکسه ایدزسه فتنه اولما مق
 شرطیه مستحده **قید سابع** و شرط ثانی آنحق و پنجتن
 اولمیه تقیتش تقصیر اوله زیرا آنحقس و اظهار فاحشه
 سعی مراد حق تعالی کتاب کریمده **اولا** آنحقسوا و دخی
 و الذین یحبون ان یشیع الفاحشه فی الذین آمنوا لهم
 عذاب الیم یوردی و حضرت رسول اکرم صلی الله علیه
 وسلم حدیثنده **من تتبع عورت اخیه تتبع الله عورته**
 و بر حدیثنده دخی **من ابتلى بشئ من هذه القاذورات**
فلیسترها یستر الله تعالی فان من ایدى لنا صفحته اقمنا
علیه حد الله یوردی و ذاب شریفیاری منکراتی عدم
 آنحقس و سترایله امر و لطف و کرم ایله معامله ایدر
 اشاعه فاحشه به تعرضی سومر لردی و منکر اظهارینی
 کره کوروب سترایک دیر لردی فاحشه به متعلق
 امورد عوا سنده ستری مشعر **اولعل ایله تعالی**
 یورد لردی **اشته** امر معروف و نهی منکر واجب

اولمغه بوقدر شروط و قيود وارد در بونارك بري بولنسه
واجب اولماز استصحاب مقامنده قالورفته احتمالند
بلکه تولاك لازم كلور قلیدن انكار كفايت ایدر. پس امر
بالعصوف ونهی عن المنكر ایدر دزدیناراك مدعاسی
وسوزلری بومحله عرض اولنسه نه شكل امیش بیلنور حضرتك
امتی ايله معاملة سی لطف و کرم یوزندن اینکن
آخر زمانه کلن مدعیار کندی حضرتة ایندوکی مخالفه
عیبخی کور میوب جزئی بهمانه ايله امتان کیمنی کفر و کیمنی
تضلیل و کیمنی تفسیق ایدر وب اللهدن قود قمر و پیغمبردن
اوتانمز خلقی تعصب در دینه دوشورب تفرقه به سبب
اولوز عوام شروط و قيودی بلنزل هر دیننده ده امر بالمعروف
ونهی عن المنکر واجبدر ضانور بری بریله نزاع و لج ایدر
کود طاشا شور کچی ایتد کلوی باطل جلال کا هی قتاله مؤدی
اولور اهل اسلامك بری برلر یله جنك وجدالی اکثر
بو خصوصه بنیدر بحث **ثامن عشر** ملت بحشیله
معلوم اوله که ملت و دین و شریعت معناری بینند
اعتبار ايله مغایرت و فرقی واریسه ده مآلی اولو

العزم انبیادن بر پیغمبرك امتنه کتود دوکی معنایه
راجع اولور فالون پیغمبرك ملتی و شریعتی و دینی دیلر
جمله انبیا اصول توحید ده متفقلور در اصول اختلاف
یوق اختلاف فروعه در. پس دین اسلام و ملة اسلامیه
اصول و اکثر فروعه دین و ملة ابراهیم علیه السلامه
موافق اولمغله آنلره اضافتله مشهور اولدی عصر غیر
کبار علما دن بعضا فاضل امة محمد دن بر کسه ملة ابراهیم
دیمک جائز میدرد یوسوال اولند قدر جائز دکلدرد یوجوا
و یروپ بر مفصل و مختصر رساله یازوب کتب اصول و
تفاسیر دن نقل و استدلال ايله تحقیق بحث ایتد کدن
صکره بعضی مشایخ دخی رساله یازوب زعمجه رد ایلدی
فقیر دخی بو مقامده اوج مقاله ایراد ایدر وب او کیده
باحث فاضل کلوی مآلی ایکنجیدر شیخ مجیب سوزن
نتیجه سنی ذکره نصکره اوچینچی مقاله ده محاکمه ایلدی
مقاله اولی فاضل مزبور رساله سنده بو جمله تقریر
دعوی ایدر که کتب اصول و شرایع من قبلنا ده اوج
وجه وارد بری مقدور کلن بنینک شریعتیه عمل بزه لازم

اوله اول نبینک شریعتی اولق اوزره مکوشخ ثابت اوله
 بری دخی مقدم کلن نبینک شریعتی ابله عمل بزه لازم اولیه
 مکوشخ اسنه دلیل اوله. آچینی بوکه مقدم کلن نبینک
 شریعتیله عمل بزه لازم اوله لکن بزم نیمزلک شریعتی اولو
 اوزره اولوب مقدم کلن نبینک شریعتی اولق اوزره دکل
 بو شرطله که الله تعالی یا خود پیغمبر علیه السلام اول نبینک
 شریعتی اولدوغن بیان ایلیه بیان دخی علی وجه الانکار
 اولیه فخر الاسلام بزدوی اصولده بزم یا نوزده صحیح و
 مذهب مختار بودردیمشدر. و بالجمله کتب اصوله قرار
 ویریلن مذهب بو اولوب اثباتیچون وجوه استدلال بسط
 اولمشدر جمله وجوه دین بری حضرت علیه السلام
 محاسن شریعتی رکن امورده وارندرامم سالفه کتابلری
 و شرایعی حضرت و اتباعنه علی طریق الارث انتقال
 ایلوب نسخ اولمیان ماده لره بزم پیغمبر علیه السلام شریعتی
 و ملتلی اولق اوزره عمل اولنور. مناه شریعت و
 ملت علی طریق الارث انتقال ایلانجه میراث مقدمات
 موردیچون ثابت اولوب آنک ملکته اضاف

اولنورکن وارثه انتقال ایلدکن وارثه مضاف ملکی
 اولور موردیچون مضاف اولماز و موردیچون آنک عارفه سی
 قالماز. امدی بو شریعت حضرت ابراهیم ملتیدر اکامضاف
 ایدی حق اولدوغی خالده باقی قالدی و حضرت محمد
 علیه السلام انتقال ایلوب آنک اولدی حضرت ابراهیم
 عارفه سی قالدی بو وجهی شارح بزدوی صاحب کشف و تفسیر
 صاحب اکل الدین بوکونه تفصیل ایلدر توضیح و سائر کتب اصوله
 دخی بو معنائک غلوصه سی مذکوردر. بناء علی ذلک غلوصه
 بیضاوی و ابوالسعود افندی فاتبعوا ملة ابراهیم آیتی
 تفسیرینده یعنی ملة اسلامه تابع اولک که اصلته ملت
 ابراهیمدر دیمشدرین برکسمه ملت ابراهیمدر دیمشدر
 جائز دکلدرزیرا بسوزلک ظاهری بوکادالالت ایلدرکه
 حالابو ملت حضرت ابراهیم ملتلی اولوب ملت ابله
 عمل اکامضاف اولق اوزرینه اوله و دینلرکی تقدیرده
 ملت حضرت ابراهیم اولوب اصالة حضرتک اولوب محمد
 علیه السلام ویز حضرت ابراهیم تابع اولوب امتی
 منزله سند اولق لازم کلور بونی عوام سویلمک جائز

دکله. اما خواص ما لا ملة محمد اصلند ملة ابراهيم
اولوب ملت ايله عمل حضرت محمد ملت اولق اوزرينه
اولوب حضرت ابراهيم ملت اولماق اوزرينه اولمق
ماره حظه سبله ديمك جائز در كن ظاهران مستفاد
اولا في اعتقاد طريقيه ديموب و اول طريق ايله
ديمد و كنه قرينه كرك در نا كه استماع ايدنار سبله
و خواص دخی عوام يانند سويليميه زيرا اشتمكاه ظاهران
مستفاد اولا في اعتقاد طريقي ايله ديه كيدر لو.
حاصلی هر سوز ظاهرينه معمولدر شول سوز كه ظاهران
مستفاد ي بزه جائز اوليمه سويليمك جائز دكل در
اعتقاد جائز اولور بر حاله قوما د فچه. بوند مضكه
بوسيا قده نجه وجوه استدلال سوق و بيان
ايله اشار جمله بود عوايي اثبات همچون و كودينز
شبهه لري و اعراض لري دفع همچون اولمغله مثالی
معلوم در تفصيله حاجت يوق نهايت دلالت اضمندان
ذكر اولنان فوائد اشارت فائده دن خالی دكل در.
فائده اولی بود كه شمس الأئمه ذكر ايتد و كي اوزر.

اعتقاد

شبهه

شرعت محمدیه علیه السلام اصل شرع اولد و غنه و اذاخذ
الله ميثاق النبيين آيتند دليل و ارد و نبين
اوزرينه تصديققه ميثاق اخذ اولمق انبيا حضرت
محمد اتبا علري واجب اولمق امتي منزله سند
اولما الرينه د ليتلر امدی مقدم كن نبيلك شريعتيه
حضرت محمد علیه السلام متعبد اولمق مستقيم اولماز
ذير امتعبد در ديمك كچن نبينك امتندان بريسي كچي
تابع قلمق لازم اولور بوايسه حضرت رتبه سند
تزييلر امدی حضرت محمد علیه السلام نبوت و شريعت
اصل و غير يسي تابع منزله سند در صاحب كشف بو منوال
اوزر. و تقرير برده دخی اجمالا مذکور در فائده ثانیه
(ان اولی الناس بابراهيم آيتند فاضل كازرونی ايدر
حضرت محمد علیه السلام اصالة یعنی استقارال طريقي
ايله صاحب شرع در كن شرعی شرع ابراهيمه اكثرفروعد
موافق در لوكان موسى حینا لما وسعه الا اتباعی حديثی
كمال استقار له دلالت ايدر. فائده ثالثه خلقك
شبهه لري اولان دلالت عليه در ثم اوجینا اليك

تفصيل ايدر

حلیه

ان اتبع ملة ابراهيم حنيفا (وقل صدق الله فاتبوا
 ملة ابراهيم حنيفا) مقتضا سبغه مخاطبون حضرت
 ابراهيم ملتته اتباعه امر اولند يارب حضرت ابراهيم
 ملتته نوزد يمان جائز كورينورد نيلورسه جواب
 بودر كه اتباعه امر دن مراد اصلندن حضرت ابراهيم
 ملتتي اولان ملة اسلامه اتباعه امر در سعاد افندي
 او حينا لفظندن حضرت محمد عليه السلام حضرت
 ابراهيم عليه السلامه اتباعه امر اولينوب ملتته
 اتباعه امر اولنقد حضرت محمد حضرت ابراهيم
 تابع اولينوب بلكه حضرت ابراهيم ملتتي كيمدن اخذ
 ايندي ايسه حضرت محمد نهي آندن اخذ ايله مستقل
 اولمغه دلالت وارد دريمشدر بعض كتب اصوله
 بو آيتدن مراد ملت ايله عملي ايجاد دروحي مبتدا ايله
 بزم پيغمبر بمزك شريعتي اولمق اوزره اتباع طريقي ايله
 دكل ديوتعبير سعدي افندي كلومناك مآلبد فائد
 رابعه علومه سعد الدين فيهد يهم اقتداء تفسيرى
 حاشيه سندن ملتتي حضرت ابراهيم مضاف قلمه دن

مراد حضرت ابراهيمه تعظيم وملتتي حقه اولوب دليل
 عقلي وسمعي به موافقه اولدوغنه تنبيه درو الا حضرت
 ابراهيمه اتباع آنك ملتتي اولدوغني حيثيت دن دكل ديمش
 وعلومه عظام بو محله قاضى حاشيه سندن برمعني
 ذكر ايدوب ديركه ملتتك ابراهيمه اضافتي بابا الهيه
 مقلد اولان مشركينه تقريضا چوندر مراد بوييله
 ديمكدر كه اقتدا انبيا به كرك دريوخسه آباء جاهلينه
 دكل حال بوكه انبيا به اقتدا دندد تقليدي ترك ايدوب
 عقل وسمعدن تحقيق طلب ايلمك فائد خامسه
 يهود و نصارى و مشركين عربك اصول و فروع دن ملة
 ابراهيمه مخالف تاري وارا يكن بيله اعظم مفاخره
 حضرت ابراهيمه انتساب ودين ايله تدئين دعوا مسير
 پس بوملتته اتباعه امر مراد اولنور ايكن حضرت ابراهيم
 ملتته اتباعه امر ايله تعبير آنلك بود عواحي ايله امر
 امثال الورينه اقرب اولدوغني چون اوله يا خود آنلك
 رئيس موحد دين اولوب بوملتتك اصلي و اساسي اولدوغني
 اوله يا خود بوملتت بر ملة مخترعه دكلار اوته دن برو

سوریه کلمش ملة ما لوفه در اختلاف عصر سبی ایل
 ایکی ملت بینان مخالف کورینورسه حقیقتا مخالفت
 یوق احکامان هربری عصرینه کوره حق اولدوغی
 جهمدن حکمتی متضمن دره فائده سادسه ملة ابراهیم
 اتباعه امرایله مراد ادیان باطله دن مائله وحق اوزره
 ثابته حرج وضیق اولمیان ملة اسلامه اتباعه ترغیب
 اوله نته که و ما جعل علیکم فی الدین من حرج مسکة
 ابیکم ابراهیم تفسیرنه یعنی الله تعالی دینکونی وسعت
 اوزره قلدوغی کی دیمشاور در حنیف که ادیان باطله دن
 مائله وحق اوزرینه ثابته دیمکدر حضرت ابراهیم
 اعلام غالبه دن و آنلرک دینی سهل اولوب حرج
 وضیق اولدوغی کی دین اسلام دخی ادیان باطله دن
 مائله وحق اوزرینه ثابته و سهولت اوزرینه در
 حرج وضیق اوزرینه دکلد دیو ترغیب وارد فائده
 سابعه امام راغب ملت استعمال اولماز الاجمله
 شرایعه استعمال اولنوردیمشدر بویه اولنجه ملة
 ابراهیم اتباعه امرضاهری اوزرینه دکلد زیاریم

بود که

ملتزم ملت ابراهیمه هربرده اویماز لکن اصول دینده
 و اکثر فروعده یا خود قلد مشترکه اویدر و نیچون ملة
 ابراهیم ایله تعبیر اولندی فائده ثامننه دین و ملة و شریعت
 مغایرید بر کلی محمدا فندی ز تجاحه تابع اولوب سالا ^{سند}
 دین و ملت بر در حضرت محمد ک حق تعالی دن اعتقاد
 متعلق و شریعت اعماله متعلق کتوردو کی شیاردر
 دیدی او یله اولیحق ملة ابراهیم نزدیک جائز اولور
 زیرا اعتقاد متعلق اشیاده انبیاء متفق اولور دین اولور
 بوجهور مسلکی دکلد امام راغب ملت املت الکتاب دن
 ماخوذ در املت معناسنه الله تعالی آنک عبادیمچون
 انبیاسی لسانی اوزره مشروعه قلدوغی اشیانک اسمیدر
 دینده آنک کبیر نهایت ملت اللهم دعوتی و انزال
 کتی اعتباریله در دین عبادک الله تعالی دعوتنه اجابت
 و طاعت اعتباریله در دیدر و کندن فهم اولنور که اوچی
 بالذات بروبالاعتبار مفا ابراوله قاضی دخی حتی
 تتبع ملتیم تفسیرنده بومعنای ذکر ایدوب و سائر
 مفسرله محشیلر ایدر ملت و دین و شریعت بالذات

هوتمای حضرت
 انبیای سال اوزره مشرعه
 قدیفه استیاد عبارت
 بصورت کوره جمله
 (نوی)

ملته

بردر که جمله سی وضع الهی در عبارات بالاعتبار
 مغایر در که ملت تسمیه سی مبعوث اولان بنی امتنه
 املوا تمک اعتباریله در دین تسمیه سی الله تعالی به
 تلافی یعنی اطاعت و انقیاد اولند و غی اعتباریله در
 شریعت تسمیه سی الله تعالی لانک ذلال رحمتنه
 منعطش اولانله انک مورد اولماسی اعتباریله در
 بویله اولیحق عقاید و اعماله شمول اقتضا ایدر
 و آیت سابقه ده دین و ملت ^م حرج اولما مغله موصوف
 اولنجه اعماله شامل اولور زیرا عقاید ده حرج
 تصور اولماز. فقه اکبره دخی والدین اسم واقع
 علی الایمان والاسلام والشرایع کلها دیو ذکر اولنور
 پس عقاید و اعماله شامل اولیحق سؤال وارد اولماز
 رساله آخرینیه و ادبجه بو سؤال دفعند اطناب اولمشد
 بن آنلوی طی ایلدک. مقاله ثانیه شیخ مجیب رساله سنک
 مالید شیخ مزبور ضعیف تالیف و ترکیبیه بر عربی
 رساله یازوب ظهورند کوباکه شیخ الاسلام خطا با
 بر قاج سطر توبدا یلمش مآلی افراطله رد و افترا اولمغله

الفاسی واجب کوردلدی بعد رساله نک اولندن آخرینیه
 عبارات سقیمه ایله دین و ملت مخصوصند وارد اولان
 آیات کریمه و اخبار و آثاره ظاهری اوزره معنای
 و یروپ کندی زعمیجه استدلال ایلوب اهل تفسیر و
 علماء اصول سوز لرینه اعتبار و التفات ایلوب
 و باحث دعواسی ندر و نجه استدلال ایلمشد رد و
 منع قبول ایددی بایوب عظیم حسادت ایلمش کرمه
 و ایدسند یازد و غی غلطیاندن بری بوکه ملتک ابراهیم
 اضافتی قطع ایدن اول حضرتنه امانت و جفا ایلدی
 بعض علماء بو رساله کدارینه دد یازوب دیمشکه اصل
 ملت حضرت ابراهیم کدر دیمکله اضافت ثابت اولور
 قطع دعواسی کذب و افتراء در نهایت بوجوابی تحریر ایدن
 کسه مزبور شیخک مکره ایراد ایتد و کی اوج ماده به
 جواب یازمش. شیخ مجیب ایدر نتیجه رساله اوج
 قولدر بری بودر که آنلرد یولر ملة ابراهیمه دخول
 ملة محمدن خروج و کفر در ایکنی بوکه محمد علیه
 السلام ملة ابراهیمه تابع اولسه اللهم رسولی

اولیوب ابراهیم رسولی اولمق لازم کلور محمد علیه السلام
 مکه ابراهیم تابع اولدی دین کافر اولور. اوچینجی بویه
 ملتی ابراهیمه اضافت جائز دکلر زیرا ابراهیم علیه
 السلام ملتن ملتن منقطع اولدی و محمد علیه السلام
 وارث اولدی دیور سئاله نک نتیجه سن بواج معنایه
 ارجاع و هر برینی حاشا ایله انکار ایلوب اوچینجی
 دیمشد که ملتی میزان قیاس قیاس مع الفارق قدر
 زیرا ابراهیم ملتی مکه محمد اولماق لازم کلور عالم
 اولدوغی تقدیرده زیرا علما ورثه انبیاء در مورد ثلوی
 ایسه ملتلوی و مورد منته پیغمبر در آنلره اضافت
 مورد بعد الارث جائز اولماز سه ملت ملت محمد
 اولماق لازم کلور و الا قیاس باطل اولور دیور بعضیه
 استدلال ایلشد. اولاً اوج نتیجه دید و کنک ایک
 اولکسی محض افترا در سئاله عباد ثلوی اول نتیجه بی
 انتاج ایلماز اوچینجی قیاس مع الفارق دیو ذکر ایلد
 دعوی عن اصل فاسد و کندینک قیاسی مع الفارق قدر
 زیرا پیغمبر ده دعوی استقلال دعوا سیدر علماده اول

قیاسی

یوق اتباعه تسلیم وارد و پیغمبر لک ملت و وارث اولما
 ثم اوردنا الكتاب الذي اسطينا موجباً اولوب
 علما نک انبیایه وارث اولما سی کی دکلر. وبالجملة
 شیخ محیب بحث و نظر بهره سندن بی نصیب اولمقله
 کلومنه وجود و یومک پیغمبر در آنجق بوبایدن یا زلمش
 بر سئاله بولوب قلت بضاعه اصحابی آتی بر امر معتدیه
 قیاس انبیه لر بوبو مقدار گفتار تصدی اولسندی
 مقاله ثالثه ملت بحثند محاکمه مقاله سیدر معلوم
 اوله که امر نبوتدن قطع نظر طبع بشره ریاست و تفرد و
 استقلاله بالطبع میل قنوب برای مصلحت حکمت تدن
 مقتضا سنجیه انسان آنک اوزرینه خلق اولمش بر امر
 جلیلد فرضاً صبیان لعیالوند بیلده ریاسته میل
 ابتدا کلری مقرر در انکار اولماز. پس بو خصوص مسلم
 اولد قدر فیکره اصناف بشرک جاه و رتبه سنه کوره
 ریاسته و استقلال اولور رتبه و منزله دفعند
 اولد فیه پاییده اعتبار آد قوب اقران و امشاله
 اتباعدن عار کلکه باشلر و زیاده اولور. بو معنی

تفرد

یا کز امر نیاده دکلدر ریاست دینیه ییده عام و شاملدر
مثلا امر نیاده پادشاه لک استقلال دعواسی همچون
قتالی و فرعه و جنان و جدالی اکسک دکلدر. امر
دینیه ایکی شیخ کامل و سالک و واصل بر عصره سوری
برینه اتباعن تماشای ایدر زنته که مولانا عبدالغفور
مارو جامی مناقضه یار مشارد و بر پایه ده ایکی عالم
تناقض و نزاع اوزره اوله کلمشدر. چون بوخصوص بر امر
جلیله را مورد بشریه انبیا حقند جائز اندن اولوب
آنلرک رتبه سی مراتب انسانیته فوقند اولدی ایسه
لازم کلدیکه بوزمرع جلیله او اسناد دخی پایه لرینه
کوره بواعتبار و رعایت اولنه. خصوصاً اولو العزم
ایکی پیغمبر که ایکی صاحبقران پادشاه عظیم الشان
رتبه سی آنلره نسبت دون و پستدر از الزام تابع
و مستوع اولوق نه مرتبه در قیاسله مارمخطه اولنه
خاصه بزم پیغمبر میز فخر عالم خاتم النبیین افضل
انبیاء در دیرز کندیلر انبیا سالفه فضاثلند
بودد قلوبی احادیث شریفه ایله هر برینک حقاری

ای

رعایت و قضا و نضو. لوکان موسی حیالما و سعه ال
اتباعی یوردوب رتبه لری کمال استقلال اوزره اولدغی
اشعار و اعتبار ایلدیلر امتنه لازم اولان بواعتبار
دخی زیاده حفظ و رعایت ایلمکدر. کرچه انبیای سالفه
امتاری کندری پیغمبر لری سائر انبیا اوزرینه تفضل
و تقدیم ایلدوکی ظن اولور لکن اهل اسلام بیستدر مغرب
حق بودر که حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم
سائر اولو العزم انبیاءن افضل اوله و رسالتی کمال
استقلال اولوب بر پیغمبره تابع اولمیه بو بحثدن دعوی
و مقصود بودر بو معنای محافظه و اثبات همچون اهل
تفسیر و علماء اصول ظاهرندن اتباع فهم اولسان
نصوصی تاویل و توجیه ایلدوب ملت محمد اصلندن ملت
ابراهیم ایدی اول ملت اتباعندن حضرت ابراهیم
اتباع لازم کلمزد یورلشدر دیلر. مولانا باحث رساله
آنلرک دلائلی و کلامی نقل ایلدی آداب بحث
قاعد سی اوزره ناقل رد اولماز آنحق تصحیح نقل
طلب اولورد. و شیخ مجیبک استدلال وردی بحث و نظر

قاعده سی و زده دکل خطیاً قدر بوباید اکا اعتبار اول نماز
 اما ملة اسلام ملة ابراهيم عیسی اولدوغی تقدیرده
 دخی یکی اولو العزمه نسبتده مغایرت وارد راتحاد
 یوقدر مع ذلک عیسی دکل زیرافروعه برینه مخالف
 برلری جو قدر اکا بناء یعنی نسبتده مغایرتدن او توری
 برکمه بن ابراهیم علیه السلام ملتندیم حضرت محمد
 علیه السلام ملتندیم دکل دیسه حال بلکورد. اما
 بالکرملة ابراهیم دیمک خلق ادا سنده شایع و داخی
 بر سوزد عرف و عادت اولمشدر سکسن رساله یا زلسه
 و طرف سلطنتدن منع اولسه قابل دکلر کبر و سوبیلو
 و آتی سوبیلر ذکر ایتد و کمز خطای فاحش اولان یشق
 اخیرری خاطر کتور فرلر اوله اولیجق سوزلرینی صراحه
 حمل ایدوب اصل اعتباری ایله ملت ابراهیم دیمک
 استلر دیو توجیه لازم اولور یوق بوسوز خطا دراصلنی
 بیلن خواص سوبیلسون عوام سوبیلسون دیمک حرج ایله
 تکلیف وارد و کمت اعتبار ایدوب دیکله مزبیه خلق
 دغدغید و شودوب قیل و قال ایتد مکه باعث اولور

حقیقت خال بودر لکن اصلندن بازیاون مباحث و دلائل
 برندن در جمله سی علمی و اصولی و فقهی اولدوغی اهلنه معلوم
 بو مقامده کلام انجمامه ایروب ملت بجفی تمام اولدی
بجفت ناسع عشر رشوت بخشیدره متاخریندن فاضل فقیه
 ابن نجیم مصری بو بخشیدره رساله یا زوب تحقیق مرام ایلدی
 بو عصرده رشوتنک اشتهار دور و ابجی اولمغله بز اول رسالدری
 بو مقامده اجمال اوزده ترجمه ایلدک امدی رشوت اصطلاح
 کسرا ایله بر شخص حاکمه و غیر حکم یا مرادینی تحصیل ایچون
 ویرد و کی شیدر ادرتشا المغه دیرلر ابو نصر بغدادی
 شرح قدر وید رشوت معاونت ایچون ویریلندر هدیه ده
 بو شرط یوقدر دیو رشوت ایله هدیه ادا سنی فرق ایلدی
 رشوت ایسه کتاب و سنت ایله حرامدر کتاب و لایا کلو اموالکم
 بینکم بالناسط و ندکوا بنما الی الحکام لنا کلو افریقاً من
 اموال الناس بالانتم وانتم تعلمون آیتدر سنت ایسه
 بوباید وارد اولان حدیثلر دلعنه الله علی الراشی والمرشی
 حدیثی و دخی لعن الله الراشی والمرشی والراشی الذی یشی بینهما
 حدیثی کبی بودرشوتنک دخی افسامی وارد امام قاضی خا

فتا و اسنده کتاب قضاده و سایر فقها در دورت قسم
 او زره ذکر ایلدیلر قسم اول جانبینه حرام اولاندر مثلاً
 بر قاضی رشوت و بیروب منصب آلسه قاضی اولماز
 و بر دوکی ایچون حرام ارتکاب اتمش اولور الانه دخی حرامدر
 قسم ثانی حکم ایچون ارتشاء قاضی در مثلاً بر قاضی به
 دعوا سنی قضا ایچون رشوت و پر سه و بر مک الملق
 حرامدر کرک حق ایلله قضا اوله کرک بغیر حق اوله
 قضاسی نافذ اولماز. **قسم ثالث** الملق حرام و بر مک جائز
 اولان رشوتدر مثلاً بر کسه نفسنه یا خود مالنه
 عائد ضرر خوفی دفع ایچون و پر سه بو مقوله رشوت
 و بر مک حرام و کل الانه حرامدر کذلک بر ظالم السند
 اولان ماله طمع ایلسه بعض مالنی و بیروب باقیسنی
 تخلص ایلسه آثم اولماز. **قسم رابع** سلطان یا تنده
 مصلحتن کور مک ایچون و بر یلین رشوتدر اول دخی
 و بر مک جائز الملق حرامدر الان دخی و بالان قورتلوق
 استر سه ارا الرئذ بر کون صبا حدن اخشامه دلک
 مصلحتنه اجاره عقدین ایلر بر عقد صحیح و مشروع و

ملا المله

صکوه مستاجر استر سه اول عمله آفی استعمال ایلدر
 استر سه اتمز بو صورت شرعیته به اول زمانه حاجت اولور که
 ابتداء مصلحت کور مک ایچون رشوت و پر سه اتمه رشوت
 آکامیوب مصلحت کورلدکد نصکره و پر سه اتمه اختلاف
 ایلدیلر بعضیلر بو صورتد دخی حلال اولماز بعضیلر
 حلال اولور دیلر صحیح دخی بودر زیرا احسانه بخارات
 اولور قاضخان کلومی بوند تمام اولدی خار صده و بر ازیه
 مفهومی دخی بودر. **هدایه شارحی** ابن مام فتح قدیرده
 تغییر اسلوب ایلر وب **قسم اول** تقلید قضا و امارت رشوتدر
 ثانی قاضینک حکم ایچون ارتشاء سیدر ایکسند دخی جانبینه
 حرامدر **قسم ثالث** سلطان قنده دفع ضرر و یا جلب نفع ایچون
 و بر یلندر **قسم رابع** نفسنه و ماله ضرر خوفنی دفع ایچون
 و بر یلندر و یا یکی قسمدر و بر مک جائز الملق حرامدر دیو
 اجمالی ایلشدرد ساله خار صده سی بو مقام منتهی اولدی
 بوند نصکره ما نحن فیها کله لم رشوتک مطلق حرمنی
 عوام نامس ارا سند شایع اولوب مقوله رشوت حرام
 ایلر و کن بلمز ایکن بر سوز در سویلر و بر یلندر دخی نزاع

اول

در یلدر

نه لازم او بیه در دیو او غریب ~~آورد~~ و پرورد نیاده
 بر غرامتی کور نمود و کی بوده هیچ بر کسه تودا تمیوب
 آورد قبول اتمین دخی ورع و تقوا سندان دکل هظم مشکل
 لسان خلقدن قور قار زی را بر لایزجه معنادر حظی
 وارد در بر ~~امدی~~ چونکه بونک حقیقت حالی بو منوال
 اوزره در خصوصاتی زماننا ارتشادن تماشای بوقدر
 اولی بود که قسم ثالث و رابعه ابن نجیم قاضی خاندن
 نقل ایندو کی اجاره عقدی ایله معامله ایدوب
 و بالادن قورنله لرفی زماننا اهل دیوانک مضاد
 غیر خصوصیلده آلوب و پردو کی اول قبیلندند نهایت
 ابطال الحق و اثبات باطل خصوصینه اقدامله نظامه
 خل کلیمک خوفی وارد در سلفه حکام اسلام و پادشاه
 انام اول محذوری دفع و دولته ذوال موجب منیع
 همچون مطلقا رشوت قبوشنی محکم قبا یوب قانون
 اوزره مصلحت کورد لر و خلقی آنکله ضبط ایدر لر ایدی
 حالادخی اکاکوره حرکت اولمق کرک صکر ندلمت
 فائده و بر مزحیله شریعه ایلاک دیمک سوز اولماز

چوق خصوص وارد در که صورت شرعه قومی قابلد لکت
 تختند نیجه فساد اولمغله معقول کورد لر ~~بجست~~ ~~عشرین~~
 ابوالسعود افندی ایله بر کلی محمد افندی بخشید ~~ابوالسعود~~
 سکریوز طقسان آلتید تولد ایدوب طریق علمه قانون
 اوزره قطع مراتب ایدر لک طقوز یوز الی یکی شعبانند
 محی الدین افندی برینه شیخ الاسلام اولوب طقوز یوز
 سکسن یکی جمادی الاولی سنک بشیخی کوفی وفات ایدر
 وفات ایدر نیجه کامل او توز سنه فتوی و پرد ~~دولت~~
 عثمانیه ده سلطان سلیمان خان طول عمرله منفرد
 اولدوغی کی مولانای مزبور دخی امتداد زمان منصب و
 ریاستله تفتد اتمشیدی بود دولت علیه ده کمال پاشا
 زاده افندی ایله بونلر اکثر قوانینی شرع شریفه تطبیق
 ایدوب مراتب و مناصب خلل لرین اصلاحله امور
 دولته کاینیغی نظام ویرمشلورد ~~بر کلی~~ محمد افندی
 بالیکسیر ~~پیر علی~~ افندی نام بر مدد سک او غلبه در
 تحصیل علمه فیکره استانبوله کلوب قاضی عسکر عبد
 الرحمن افندی دن ملازم اولوب ادرنده قسمت عسکریه ~~منصبین~~

فیسط اتمشیدی بعد مرشد طریقی ^{بیروانی} شیخ عبدالرحمن قزاقی
خدمتند بر زمان تصفیه باطنیه مشغول اولوب محصول قسمتند
آلوقاری مبلغی اصحابنه تقسیم ^{سید} همچون اودنریه واروب
دفتر موجبیه توزیع واستعمال ایدوب شیخ مزبور اشارتیه
افاده فنون نافعه به مشغول اولوب نقل حدیث و تفسیر
ایله احراز رضای ~~مقام~~ اتمشایدی ^{شرف} خواجہ پادشاه
مولانا عطاء الله شان فضائل نشانده اعنا ایدوب
اخوتنه بناء برکیده بنا ایندوکی مدرسه تدریسی
بونلوه تفویض ایلوب اول سبیدن برکلی اولمشیدی اطراف
طلبه کلوب و جهة الامال ادباب استعداد و کمال اولمفله
گاه وعظ و گاه درسه مدارس و امر بالمعروف و نهی عن المنکر
اتمکه سنه سیدانای احیایه حریص ایکن طقوز یوز سکس
برجمادی الاولی سنده انتقال ایلدی سنی الی بیس ساله
ایرمشیدی او آخر عمرنده استانبوله کلوب وزیر اعظم
محمد پاشا ایله ملاقات ایدوب دفع مظالم بایند سوزی
مسموع اولمشیدی پنجه کتب و رسائل تالیف ایدوب
تلاوة قرآن عظیم و مباشرت تعلیم و بالجملة عبادات

مقابلہ بسند اجرتی تحریم بایند و وقف منقول و دراهم
جائز اولما مقصود سنده سیف مارد نام برد سناله
یازوب علمای فحول ایله بسط ادله منقول اتمشید ^{در}
مشاهیر قضاتدن بالول زاده محمد افندی ابوالسعود
افندی طرفندن رساله سفی رد ایلوب ذکر اولنان امورده
مباحثه و محاوره لری و طرفینک مشاجره لری طبقات
صدریہ و جلالیه مرتبه سنه ایرمشیدی ابوالسعود
افندی فتنه احد اشدن ابا و متاخرین علمایه اقتدا
ایدوب خلافه افتا اتمکه بالول زاده فرصت بولوب
مرحومک احتسابا جاری اولان مدغاسنی خالف عرفی
مضمونی اوزره تعین و ظهور همچون ریایه حمل ایدوب
تفصیل مشنع ایله تشنیع اتمشیدر بومقامه کلمه شقایق
ذیلندن نقل اولندی بوند نصکوه فقیر ایدر مکه برکوی
محمد افندی علوم شرعیہ ده مدقق و محقق کسه اولوب
بعض مشایخدن مسموع اولدوغی اوزره معقولاندن فت
منطقی اتقان اوزره تحصیل ایدوب شطر عمرینی اکامرف
ایلمشیدی ^{در} لکن سائر حکمیات مشربنه موافق اولما مفل

تالیف اولاد انکار ایدوب عرف و احوال ناسه و قوق ایچون
تواریخ دنجی کور میوب متشرع و متقی اولقله ذکر اولنان
خصوصاوده و صوفی اولدق و دوزن و دراهم مضروب و نیک
اختلاولی ایچون معاملاوت ناس فساد ناله مقتضای مشرب
طریقت محمدیه نام کتابنده یا نوب عرف و عادات اعتبار
ایوب سیف سارمه دیمشدر که و میت سز یا خود موده
اضافتسز وقف نفوذ ابطالی ایچون بو بردساله در زیر
لرزمند متقی زما نمر ابو السعود افندی رساله یا نوب چوق
یزند سوا بیکله وجه مردودینی بیان لازم کلدی تاکه اکا
واقف اولانلر اعتماد ایدوب ثواب استرکن آثم اولمیلر
و حکام اکا مغرور اولوب احکام اکا النجا ائمه لر زیوا
اعتماد صالح دکلر و یوم تناده آنلره عذر اولماز
زیرا اصول و فروع مخالف و معقول و منقوله مناقض
بن آفی ناس ایچون فتنه و هر قدر قی اولانه تغیری
واجب منکر کور **و** کمن ظن ایلم که اکا کسه نصدی
ایلیه یا جملدن یا جشدن او توری پس بکا قلم ایله ولسا
ایله خلقی بو منکودن نهی لازم اولدی تاکه کتمان مرتب

اولان لعنت و الجامدن حذر اتمش اولم دیورده باشلر
امدی بو مقامده فاضل مزبور کلامنی نقلدن مراد ابو
السعود افندی کبی کسبه قارشو طوروب نه مرتبه تحامل
ایلدی کی معلوم اولمقد **لکن** بو قدر نزاع و جدالدن
مکروه تکلیفی عرف و عاداته مخالف اولقله اصاب کسه
مقید اولوب خلقله باشه چقامدی مکروه مرحومان
شاگردلری و اتباعی اکثر کندی مسلکته سلوک ابتدا یلر
بر قاج ماده ده افراط و تفریط اوزره کندیلر **بحث حادی**
و عشرین سیواسی افندی وقاضی زاده افندی بحشدر
اولا شیخ عبد المجید ابن شیخ محرم بن محمد ذیلی که سیواسی
افندی دیکله معروف ایدی مشایخ خلوتیه دن سیواسی
شمس افندی خلیفه سی اولوب استانبوله کلوب کناییه
نسبتله معروف **و** زاویه ده شیخ اولوب **مسلطان احمد**
خان جامع جدید بنا ایلدکن و عظمی بونلره ویرمیشیدی
بیک **و** اولدق طغوز جمادی الآخره سنه وفات ایتدی سنی
یتشدن متجاوز بر پیر روشن منیر ایدی بعض ترکی رساله لر
وارد و شیخی خلاص ایله کالوم منظوم دیر ایدی و عظمندن

حماقت ایدوب بزانلرک دعواسن سوره کتمان ندن بوندن
 بزه ضرردن غیری فسنه حاصل اولماز دیو قارشیدیلر اما
 حماقت اربابی اصرار ایدوب ایکی طرفدن آنلرکی اشتها
 ایتدی ایله دخی بعض دعوالر یاپشدیلر کرسیلر
 بوی برلرینه طعنه طاشن اتارق لسانله محاوره
 سیف و سنانله محاربیه قریب اولیجی طرف سلطنتدن
 بغضلرین نفیله کوشمال اقتضا ایدوب تادیب لازم
 کلدی سلطان اسلام و مسلمین بومقوله ورع بارد
 و تعصب اصحابی کائنا من کان قهر و تادیب ایلمک
 واجبات اندر زیواسلفدن چوق فساد لر اولمشدر کرک
 خلوقی کرک قاضی زاده لوحماقت اربابنک صورت
 صا و حدن کورند و کنه اصاره وجود ویرلیوب بر
 طرفک غلبه سی جائز کورلمیه نظام عالم جمله خلق
 حدندن تجاوزا اتمکله میسر در رسم الله امر عرف
 نفس و لم یعد طور **خاتم** تحدیث نعمت و بر قاج
 و میسدر تحدیث نعمت بود که بور ساله نک محرمی
 منصفی بن عبد الله الشریح حاج خلیفه که علما بینند

۷
 بومقوله تعصب چنکدن

دوره

کاتب چلبی دیملکه مشهور دبله قسطنطنیه ده تولد
 ایدوب والدی عسکریدن اولمغله قانون اوزره اول
 ذمره بیکچوب طالع و کوبک منسوباتی حکمی ایله او قو
 یازمق صنعتنه میل ایلدی بیک او توز ایکی تار یخنده
 اناطولی محاسبیه قلمنه شا کرد اولوب او توز او چدر
 ترخان سفرینه کندی او توز بشار بغداد سفرین سفرلیوب
 باش مقابله ده شا کرد اولدی فن کتابت و حساب و
 سیاقته متعلق مشکل عدا ایتد کلری بدیهی مقامند
 کورندی او توز آلتی و او توز یدیلر ارض روم محاصر سند
 بولنوب او توز سکزده عسکر اساره مله استانبوله
 کلدی سابق الذکر قاضی زاده افندی بیک اشتهدای زمانی
 اولمغله برکون بکر کن سلطان محمد جامعنده و عطفه
 او غرادی مرحوم منتظم الکلام اولوب مؤثر سوزلر سوبلر
 واشیدن البته و عطفی دیکلردی اکثر سوزی علم شریف
 تحصیلنه ترغیبه متعلق و جملدن بخانه سعی ایچون تحریر
 اولوب اول جینده کویا که ذمام خاطر ای اله آلوب
 شغل و تحصیل سمتنه جذب ایدوب کورتوردی کندی

منتفی

والدمرحومك وصيتي دخی بو خصوصاً اولمغله اول کوزلر
مقدمات علوم آلتیه فی تکرار اعاده یہ شروع ایلیوب
آز زمانه اغراب و ترکیب ملکه سنه مالک اولدی و
شیخ مزبور لک درس خانه سنه واروب خسرو پاشا سفره
کید بنجه وعظ و درسی دیکلری او توز طقوزده همدان
وبغداد سفرینی سفرلیوب قرق برده کیر و استانبوله
کلوب شیخ مزبور لک درس سنه مار و زمنا یلاری مرحوم
درسند تفسیر و احیاء علوم و شرح مواقف و دوزو
طریقت او قود و وردی اکثر درسی قشربجه بسیط ایدی
معقولات سمنیه آشنا لقی ایلیوب تفسیرده اول فناره
متعلق محل کلر کدن قاضی بوراده فلسفیانک ایلشن بیت
کلام فلسفه فلسفه دکرمی اکامراف کس باشن اکرمی
دیو و دخی منطقیلر اولور دسه غم کل بونک امثالی
سوزلری المراء عدو لیا جمل فحواسنجه ضرب مثل
ایدر ایدی خلق عالم ایله بر قاج مسئله ده کشا کشی سبب
اولوب وافر کتب کور مش ایدی اکثر کندی دعواسنه
موافق مسائل فی خاطربنه آلوب استحضار ایدوب

محلنه سویلوردی نعم الناصر و الجواب الحاضر فحواسنجه
خصمی الزام باینده ماهر اولوب دفع و دور خصوصندن
اسکی دعوی تجدید ایدوب جمهور خلوتیه و مولوتیه و
مقبر یکجیلری کندیه دشمن اولشیدی تحته دینار
دو دلا چالناویش طوقلی دده بو قلی دده دیوهر و غلی
طعن و طعنون خالی دکل ایدی اونه طرفدن سیواسی
اقلدی و اسمعیل دده و سنا نولری منکر اولیا و طریق
ملحد و زندیق در دیو اطاله لسان ایدر لر دی بر
زمان مسئله ابون و تصلیه و ترمضیه و قدر و رغایه غازی
تراعلوی سورینوب بنجه قیل و قال و بحث و جداله مؤدی
اولدی کندی ظریف و عارف کسه اولمغله بو مقوله
مسائل خلافتیه بی پابند احقان ایدوب مخالف
تفرق مفهوم بنجه پادشاهلر معلوفی اولش و جمله یه
تفوق انکله مصلحتی کور مش ایدی سنا ترا باب
حماقت بو جعلی جند قیاس ایدوب تقلید ایله مذهب
تعصبی در دینه دو شوب قوری غوغایه مبتلی اولدی
الی الان قاضی زاده لوبین الناس بو خصوصت لوده

افراطه مشهور مذموم قوم اولاد و غی بیا نه محتاج دکلان
 فقیر بودند اقدم پنجه سن اعتدال سمنه ارشاد ایلوب
 اول قید زن خلوص چون حال ابو مختصری دخی قلمه کتوردم
 بیک قرق اوچده وزیر اعظم محمد پاشا سردار اولوب
 عسکر حلب قشاره سینه کفکله تج شریف نیتنه تکراد سفره
 چیتوب حلبدن حجاز سفری میسر اولدی ادا و حج و زیارت
 صکره اوردوی هایون دیار بکرده ایکن کلوب اول قیش
 شهاده بعض علما ایله صحبت و استفاده یر اقبال و رغبت
 اولندی قرق دورنده سلطان مراد خانله روان سفرین
 سفر لوب قرق بشاه دونوب درونی صد قلله نیت و بوجمله
 مهم توجه و عزیمت اولندیکه اون ییل قدر زمان او قان
 سفر و حرکت کجوب پنجه جنگل و وقعه لکور یلوب حج
 و غزاه مصلحتی تمام اولدی رجعتا من الجهاد الا صفر
 الی الجهاد الا کبر مفهومی اوزده من بعد راه طلبده تعبیه
 نفس نفیس تو طین و علم شریف تحصیلنه بقیه عمر عزیز
 تعیین اولنوب دزق مقدر اسباب علمه خرج و صرف
 اولنق مقدر قلندی بونیتله استانبوله کلکده حلبده

تصحيح

اقامت اثنا سنده شهرک مصاف دکاننک کتابوی کوریلوب
 الهام الکی ایله اسامی کتب تحریرینه شروع اولندی قرق آلتیه
 اول کتابلوه مطالعه میسر اولوب میل طبیعی حبسله تواریخ و
 طبقات و وفيات کتابلری بتبع خوش کلور ایدی قرق بیدیه
 کیروا قریب مزین برمالدار تاجرو فوات ایدوب برفاج یولک
 ایچه انتقال ایدوب صدق عزیمت و خلوص طوبیت برکتی ایله
 فتح باب و سهولت اسباب میسر اولدی تیسیر الکی ایله تحصیل
 فنون شتی مسخر اولوب میل طبیعی به انتظام امر معاش
 امداد امکان آذر زمانه جوق مسافه و منزل آلتیه مبلغ
 میراثن اوچ یولک ایچه قدری کتابه و یروب باقیسیله بخدا
 متک و تدبیر لازم ناقل ایدوب بقیه سنی سرمایه معاش
 و مدار اسباب انقاش قیلوب قرق سکوره سلطان مراد
 خان بغداده روانه اولدقه عزیمت سابقه اوزده سفرون
 قطع نظر اولنوب شغل عذریه قالمنش ایدی اول زمانه
 فضل و احاطه ایله مشهور اخرج مصطفی اقدی قضادن
 فارغ اولوب ^{مرفق} تدریسه هوس اتمکله درس دیمکه باشاه مشر
 ایدی تفسیر بیضاوی اولندن درستی استماع حاضر اولوب

فتح

ب
 استانبوله کلوب علی طریقه
 برز مال انتقال ایدکره میراث
 مالی کتابه و بر یوبه مرض عظم
 ایله استغاله شروع اولدی
 (م)

کردیم

مفتی و منقول شده

ساز مجلسنه حاضر اولاد و غم علماء دن زیاده کثرت معلومات
واحاطه مناجی بولوب مرجوی استاذ اتخاذ ایندم آنلور
فقیری ساز طلبه کبی کور میوب کمال توجه اوزده ایدی
اراده افسر و الفت حاصل اولوب پنجه بیلا استفاده و محبت
اولمش ایدی قوق طغوزده ایا صوفیه درس عامی کورد عبدالله
افندی علوم عقلیه و نقلیه ده اهل ایدی آنلور مجلسنه
مداومت اولوب اللیه سلیمانیه ده درس عام کبی محمد
افندی درساری استماع اولندی مزبور عریته تدقیق و
تحقیق صاحب اولوب معقولانه اوغراد قجه بزم بلاد کوز
دکل بیلور و ادایه سوبله سون دیوانصاف ایدردی قاضی
زاده کبی بلمد و کنی ذم و دامتوا ایدی بیک اللیه سهرانی
اسمد جدر شاگردی ولی افندی کلوب منطق و معانی
فتی انکله مذاکره اولندی الی برده کتب تواریخین یازدوخی
بوز الی قدر دولت ملوکی فذلکه نام برد فرج تلخیص اولوب
شیخ الاسام بیچی افندی بر فسخه سن طرف سلطنته
ارسال ایچون بیاض ایلان دیدی تقید اولمادی
اللی ایکیده واعظ ولی افندی دن اتصال سند مصلحتی

ایچون نخبه و الفیه درسارینه شروع اولوب ایکی
سنه ده اصول حدیث فتی تمام کوردلدی مزبور دخی مصرده
شیخ ابراهیم لقانیدن اخذ اتمشیدی آنلور سند
ایله حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بوفقیه
سندی متصل اولدی و بواثنا ده شیخ زاده ایله تفسیر
قاضی مزوج صدر الشریعه نک قره کالی طوزندن یازمفسه
باشاوندی کونده برد صحیفه یازیلور ایدی الی اوج الی دورت
دخی درساره مداومت و شغله کجادی اون سنه قدر
زمان کجه کوندن اشتغال ایدوب بیک کتب کورمان
و اکثر فتوی تشیع انمان میسر اولدی کاهی بر کتابی کوریکه
شوق دوشوب غروب شمس دن طلوعه دلت شمع یشار
کارل و مالول کامزدی اون سنه یر قریب زمانه طلبه کلوب
استفاده ایدر اولدی اولامقدما فون درسارین او قور
مرحوم بیچی افندی درس درمیسکوز حاشیه لمطالع
ایدرمیسکوز دیر ایدی فقیر دخی درس او قور لکن حاشیه
الترامی نادر اولور دیر ایدم زیرا ذاب فقیر هر کثره جانب
و حد تدن دخول واحاطه کلیاتله ضبط اصول ایدی

جزئیات ایله تفتید و جریده سمتنه التفات نصیب
 اوقات اولق اوزره قرار ویرلشیدی. یکفن ایله قناعته
 علومت رضا و یرمدی بیلک الی بشده کرید سفر لری
 ظهور ایدوب اول تقریب ایله کره زمین و دریا و سومنه
 سلفه اولان میل طبعی حسب ایله اقبال اولوب حادق
 همی نتیجه اولور و اول وادیده یازیلوب چریلن کتب
 و رسائل ندر بالتمام کوردلدی. بواشاده سلوک اولنار
 طریق مقتضاسیغه مقابلله باش خلیفه سیله نزاع
 واقع اولوب سلفه بکرمی سند خد منله خلیفه لکه نوبت
 اوله کامشدر بحسب الطریق بزه نوبت یوقیدردنلکده
 قید حیات دعوا سند یا پیشیق فی امان الله دیو عزلت
 سمتنه کیدلش ایدری بو خصوصیت تحصیله موافق و شوق
 شغل جانبی نایید ایلدی اوج سنه قدر زمان عزلت
 و تحریر و افاده به مشغول اولوب بوزمانه کلجه اعرج
 افندیکن اصوله نصفنه دلت شرح عضد و شرح اشکال
 تاسیس و شرح چغمنی و عزوض اندلسی اوقیوب
 ذیح الوغ بکدن دستور تقویم استخراجی کوردوب

سابقا تفسیر و توضیح اصغری و قاضی میر و آداب
 بحث فناری و شرح تهذیب و شمسیه و درساوین اشاع
 ایلش ایدم. اول ادا الفه طالع البار صرف مقدماتی و منطق
 فناری و شرح شمسیه و جایی و مختصر و فرائض و ملتقی و
 درددل سالوین اوقیوب کیمی اتمام ایلدی قاضی میر و شرح
 مقاصد امور عامه سنی او قودیلوب بواشاده مزاجه اخراق
 کلوب اصراح مزاج و علاج ایچون علم طبیه اشتغال اولندی
 اسباب روحانیته ایله مداوات ایچون علم حروف و اسماء
 خواص کتابلری کوردیلوب مزاجه اعتدال کلدی. الی باری
 حد و ذلک آق حضاری احمد رومی او غلی مولانا محمد
 قوایل عصر دن ایلدی فقیر خانه قرینه ساکن اولوب
 ریاضیات و درساوینه مداومت ایلدی هندسه دن
 شرح اشکال و حسابان علی قوشچی محمدیه سنی اوقیوب
 ذیحبدن دستور تقویم استخراجی قاعد سنی کوردی
 فنک مشکاتی نظرند بدهی درجه سند ایدری طالب
 مزبور درجاسیله اول زمان محمدیه به نصفنه واربجه
 بر شرح ممزوج یازمشیدم فرط ذکا مهلك اولدوغی

آند و ولد فقیرده مشاهد اولوب ایکی دخی وفات
ایتدیلر شرح مزبور خالی اوزره قالوب تکمیلنه ذمه
توجه ائمدی مزبور درضکوه بش اون طالب محمديه
درسنی اوقیوب شرحی تکمیل رجا ایتدیلر استعداد لری
اول مرتبه اولما مغله شوق و همته فتور کلامی عزت
و انقطاع زمانی انتهاییه قریب اولوب سابقا زیاده
فذلکه فهرسی مقامنده اولان تقویم التواریخ نوکی
و فارسی ایله ملایع و مجدول بر طرز مرغوبه یا زیلوب
ایکی آیداننامه ایویچک بیک الی سکو او آخونده
شیخ الاسلام عبدالرحیم افندی وزیر اعظم قوجه
محمد پاشایه کوندروب بونک چوق مرتبه یل استحقاق
وارد در نهایت دنیا خصوصنده دون همتدر منصب و جاه
استمر طریقند مصلحتی نه ایسه اصلو تود اولمیبوب
کوردیله دیوتنبیه ایلمشیدی زیرا مرحومک درسنه
حاضر اولوب بعضی مباحثه علمیه ایدوب رساله
ویرمشیدم تمام مرتبه قدریمی بیلوب کاهی دعوت
و تواریخه متعلق اموده مشورت ایدردی تواریخه

مراجعت باینده فقیر ایله اکتفا ائمشیدی پاشای
مزبوره فقیرک طرف خلافت اولان انضیا بذل مال
و خلاف انها ایله رد باینده چوق عملک و سعید ائمشیدیلر
مخالفته قادر اولمیبوب اختیار اولنان ایکنی خلیفه لکه
رؤس و پردی علمک و توهمک برکتی آنلرک مالنه
غالب کلامی چوق کیمیبوب اولمغذو لور بر باد اولدیلر کفاف
و معاش باینده مدار اولمغه بومقدار ایله اکتفا اولوب
دخی زیاده سنی طلب حکمته موافق اولما مغله فراغت
و بومرتبه ایله فناعت اولی کوردی الی طغوزده و آئمشید
علوم عربیه کتابلرینه مطالعه اولوب طلب و حکمت
و دیاضیات درساوینی او قورلردی بخومده سی فصل
و اسطولا بد بیت باب رساله لرین و جفنی شرحی و قاضی
زاده دومی درسنی و فتحیه علی قوشچی درسنی دفعا ناله او قودیلر
آئمش بوده و آئمش ایکید سلم الوصول الی طبقات الفحول
نام طبقاتنزلک اول جلدی حرف نایه واریجه بیاض
اولندی اولین و آخرین کباری تواریخی یا زلمشیدی آئمش
اوچده محاضرات ماده لرین حروف ترتیبی اوزره تحفه الاخبار

فی الحکم والامثال والاشعار نامیله حرف جیمه وادبجه
 بیاض اولندی و اسامی کتب بودمانه کلیمه کوردیلوب
 مطالعه اولنان تواریخ و طبقات کتا بلورندن محاکمینه
 نقلدن غیر بشخصه الدن بکن کتاب خانه لرنکجه بیک
 جلد کتابی ویکرمی سنددن بروصفا فلر آقیدوب کوردوک
 کتب جمله برلرینه یازیلوب موضوعات علوم کتا بلورنده مطوط
 اولان اوچووزدن زیاده فن دخی حروف ترتیبی یله نقل
 اولندقدضکوره نیجه مباحث و مسائل غریبه یازلدیرکه
 آنکله جمله علوم و کتب علم اجمالی حاصل اوله و بسو کا
 کشف الظنون عن اسامی الکتب و الفنون نامی قونیلوب
 سابقا مسوده سن کوردن علمنا بیاضنی دجا ایتد کلرینه
 بناء حرف حایه وادبجه جلد اول بیاض و علماء عصر
 عوض اولمشیدی پسند و تحسین ایتدیلر سابقا
 جغرافیادن جهان نما نام بر کتاب جمعنه شروع اولمش
 ایدی مالک کفار کتب اسلامیه ده یازلسا مغلله
 فرنکی اطلس ما یهوری رسماری النوب ترجمه می مراد
 اولندی سابقا فرانسه راه بلورندن اسلامه کتب

ما جود
 منیر
 سبب
 بنده

شیخ محمد اخلامی لاتن دلند ما هر اولمغله اطلس مینور
 بروچق مسنده ترجمه اولنوب اسمنه لوا مع النور دلدی
 بعد جمنانما بیاضنه شروع اولندی و برفرنکی تاریخ دخی
 ترجمه اولنوب مالک کفار تارخی ورونق السلطنه قسطنطینه
 تارخی و فذلکه نک مفصل سنه اوزده ترجمه می جسته
 یازیلوب برنای افندی شیخ الاسلام ابکن اوچ مسئله
 غریبه استفتا اولنوب جواب صادر اولما مغلله بردساله
 شرح اولندی و دولنک نظامی خصوصنده دستور العمل نام
 بردساله یازلدی التمش دورنده و التمش بشده قانون نامه
 و مفتی لوخطندن مسائل غریبه فی و مفصل فتوالری
 نقل و جمعی متضمن رجم الرحیم بالستین والجمیم یازیلوب
 کتابخانه ده بولنان اوچووز قدر مجموع لره فهرسه چکلر
 دورت بیک قدر در ساله فوائدینی انتخاب مصلحتنه شروع
 اولندی وایکی قطعه ده نیجه مجموعه مالی یازلدی و بر
 قطعه ده دخی تواریخ و طبقات نوادری و لطائف نکار سنا
 غفادی کبی جمع اولنوب اختصار اوزده یازلدی بیک التمش
 آتیه دونما انکساری باعث اولوب قیود انلرک دریا

جنکری و سفری و بعضی ترسانه احوالی تحفه الکبیر داده
یا زیلوب بیک آتش یاری صفر نه بود ساله تحریر اولندی و بو
زمانه کلین هفتده برایکی کون معاش خصوصی ایچون
قلمه و اریلوب باقی اوقات مذاکره و مطالعه و تحریر
صرف ایلمک نعمتی میسر اولدی امیدد که بوند نصیحه
دخی بقیه عمر بو حاله که **مبشره** بود ساله بی تحریر
شروع اشنا سنده بیک آتش یاری محرمین بکری ووردی
کیجه سی لیلله احاده حضرت غز عالم صلی الله علیه وسلم
دو یاده بو فقیر کوند یاز بر بخراده اد باب غز هیئتند دامن
در میان ایدوب قلم قوشا نمشا اعوان و انصار اطرافند
بغیر یوده ایدی حضور شریفارنده طوروب بعضی مسائل
علوم استفاده ایدوب افاده یوردلردی آنجوق خاطر نشا
بواولدی که آنلر قائم فقیر جلوسله قیام بینند اثناء
استفاده ده **ربکه** لرین تقبیل ایدوب یا رسول الله بو
بند کرم بر اسم تلقین یوردلک مشغول اولیم دیچان
یوردیلر که یا پیغمبر اسمنه مشغول اول **ویو** سوزی موت
اعلا یله سویلد یلر بر مرتبه که سامعه انکله طولوبلویانجو

هنوز اثری باقی ایدی بود و یاده پنجه معنایه اشادت و ارشاد
یوردیلر اولاهل غز هیئتند دامن در میان متقلد
سیف کورنده لری کفار خاکسار غلبه سورتن کوسروب
بعضی اطله لر مستولی اولمغله جماد ایچون تدارکی اشعار
ایتدی یو فقیر دخی سلف غزواتی تحریر او زده اولمغله اول
تصور نمیرده جای گیر اولمشیدی و یا پیغمبر اسمنه
اشتغال ایله امرک تاویل و توجیهی بو که بوند اقدم
دستور العمل آخرین تعمیه طریقیه بر معنایه اشادت
اولمشیدی بواننده اقتضا حسبی یله اکا متعلق امور
تصوری و ارایدی بولفظه اکا بشادت حاصل اولوب
مطابق کلدی و ضمندن بر معنایه دخی صریحا تنبیه یوردلر
تنبیه بو که سابقا بعضی علوم شرعیته درساری ایله تقید
اولنوردی اصول فقه و فروع او قونوب بعضی مشایخ
تفسیر و حدیث مذاکره ایدردی بو یقینلورده کلن طالبان
ریاضیات و معقولات درسارین اوقیوب مشروعات قالمش
ایدی اول درساره دوام شغل مشرب انصال وسیله سید
مقصوده و موصول طریقند بزمه توشل ایله یعنی سن اسم

طالعی ایسان اول مطلبه و سول بزم تو سظمز ایله اولور
 زیرا سن ملیسن پیغمبرک ایله توسط و اشتغال ایله دیکلمه
 تنبیه بیوردیلر زیرا او جماعه جناحین لازمدر بر قناد
 ایله منزل النماز معقولات و مشروعات جناحین
 مثابه سنده کرک در بوند نصکوه مشروعات در ساری
 ایله تقیه عزیمت اولندی الله تعالی موفق ایلیه
 بوندن اقدام برد فعه دخی بیک آلتش بر محترمنک
 دورد بنی اربعا کجه سنده تشرف میسر اولمشیدی
 مدت عموده ایکی کوه واقع اولدی الله الحمد والمسته
 بومقامه تحدیث نعمت تمام اولدی من بعد وصایا
 ذکرینه شروع ایدلم **وصیت اولی** اولاد پادشاه
 انام ابد الله سلطنته الی یوم القیام حضرت تلو سینه
 لایق وصیت بودر که فرایض و واجبات ادا ایدر جک
 وعقاند اسلامیه بیلر جک قدر علمله دین بابنده
 اکتفا ایدوب کند یارینک علم حالی اولان خزینه و
 عسک و رعایا احوالی و قایقنی بلمکه سعی بیوره لرحم ابداد
 عظامی تواریخن کوروب کچن دولتلر احوال سندن

قصه دن حصه الالرو عرف ناسه مطلع اولوب هر
 عصر مقتضای نیجه ایسه لطف و قهر ایله دولت علیه
 قانون قدیمی اجوا ایدر لرسا نروکاره دولت واعیان
 سلطنت دخی بویا بده ولی نعمتارینه امداد و معاونت
 و قادر اولد قاری مرتبه خیر خوا اهل قاره بذل همت
 ایدر لرو اهل اسلامک اختلا فنه رضا و بر میوب
 ارا الرنه اولان نزاعی رفق و لطفله دفع ایدوب
 احکام الهیه اجرا سندن و امر غزا و جهاد ده تهاون
 کوسو میله **وصیت ثانیه** واعظ افندیله لایق
 اولان و مستدر بومقامه وعظ و نصیحت آدابندن
 برقا چنی بیان نمندن بو وصیتی دخی درج ایدر رزنا که استماع
 ایدر بیلوب آداب رعایت ایدر و حفظ بیکلیه **لر ادب**
اول بودر که وعظله شهر خلقنک عرفنه و عادتیه و
 اصطلاحنه مخالف سوزلر اولمیه زیرا باعث قیل و قال
 و اختلا فدر **ادب ثانی** اهل اسلام ارا سندن اختلا ف
 و ارایسه رفق و لطف و حسن تعبیر و نصیحت و لیدر ایله
 تالیف قلوب و نفرت و اعراض دفعه متعلق سوزلر

کتاب فی الحقیقه

سویله عتاب آمیز سوز لر ایله شهادت اولمیه کدورت
از دیار نه سبدر **ادب ثالث** عموم اوزره او امر امثال
و نوامیدن اجتناب متعلق و فرایض و واجباتی ادایه
ترغیب و وعده و وعید ذکر ایله ترهیب بایند افراط و تفریط
اقتضاسنه کوره حکمانه اوله خلق امن و یاسه دوشیمه
بین الخوف و الرجاء کیده لر خوف جانبی غالب اولورسه
اولسون **ادب رابع** زمان و مکان مقتضاسی نه ایسه
ادا اولنه فضائل ایام و شهر و عمل یوم و لیله وارد
اولان اخبار و آثار نقل و عوامه ترجمه و تعلیم اولنه
موضوع حدیثدن غیر ای احادیث ضعیفه نقلنده یاس
یوقدر حقیقه آناد وارد اولان نوافل و عباداته ترغیب
اولوب عاده مبنی اولان نماز لر و عبادت لر ذکر
اولمیه بلکه اول بابده کاند قود لر سه دخی سکوت
اولنه **ادب خامس** عوام فهمندن خارج اولان
مباحث دقیقه یا خود تصوف اصطلاحنه مبخی
جبروت و لاهوت عالمندن دم اورلیوب اکثر محافلین
حال و شاقی اولمیان سوز لر سویلمیه بلکه واضح و فیه

لا سنه

آسان فیض و تمییز سویلمیه امام راغب اصفهانی
ذریعه ده و تفصیل نشاننده و عظم عوام ایچوندر خواص
ایچون دکلر میشد امدی کلم الناس علی قدر عقولهم
فخواسیجه آرا عایدن چقلیمیه زیرا اکثر مستمعینده فیه
لیافت اولما مقله نفس نامطقه مجهولی جاننده اقبال
ایلمیوب اعراض ایدر و اعراضی روح حیوانیندن
داخله توخنده سبب اولوب نوم حادث اولور اول اجلدند که
اکثر خلق و عظم و خطبه مجلسندن او یور لر زیر اخطبه
عربیدر فهم ایلر و کی تقدیرده معنا ایله چندان اغناسی
یوقدر **مشوی** ای در بیاعرضه افهام خلق سخت و تنک آیدر اولی خلق
ادب شادس و عظمه مناسب نوادر حکایات و لطائف ایات
کاهی ایراد اولنه اما بشرط آن طعماده نمن مثالی اوله
ادب شابع بور ساله ده یازیلون مباحثه و سائر جزئیات
امور نقلنه تکثیر مستمعین و اشتها و مصلحتی ایچون طمع
و هوس اولمیه عموم اوزره حلال و حرام و صلوة و
صیامه متعلق نافع سوز لر سویلمیه لطافت تقریر و حسن
تعبیر مزاجی اولانی دیکلر لر و عظمه عالم یوغیسه باری

آداب و عظدن چقمقله خلقه الم ویرمیه و **وصیت ثالثه**
 سائر عوام مسلمینه لایق و مستدر آنلر دخی لازم
 اولان بودر که الله بر پیغمبر حق دیدر کند فضا که بو
 سوزلک اوزرینه طور و ب بشوقت نمازی قیاب
 رمضان اور و جنی طوته غنی ایسه زکوة و بره ججه
 واره بالان سویلمیه کمسنک عرهنه و مالنه تعرض
 ایلمیه طوغریلق اوزره کچنه بونلردن غیر ^{کشد} معاشی
 و کار و کسبی نه ایسه آنی کوره و اعطه دیکلوسه هفته ده
 بر جمعه کونی کفایت ایدر آکلر و دغی مرتبه ایله قناعت
 ایدر و ب فلون و اعطه بو کون شویله دیدی فلون مسئله
 شویله ایش بویله ایش دیو اوزرینه لازم اولمیان
 سوزلری سویلمیه و کندی جا اهل ایکن علم بجشن ایلمیه
وصیت رابعه بو فقیر دن استفاده ایدن طالبلر
 خصوصاً و سائر طلبیه به عموماً لایق اولان و مستدر
 بو مقامده فقیر فاضل محقق قاضی میرجام کیتی نما
 آخر نه یازد و غی و صیت کبی توصیه ایدر و ب دیرمه
 اولاقو ایلان اولان ذوات تحصیل مقدمات

ایتدکد فضا که عقاید اسلامیه کوره مسائل متنی
 ضبط ایلمیه بعد فسلر قانون اوزره شغل ایلیوب
 هر کثرته وحدت جانیندن باشلویه و برفتی اتقان
 اوزره تمام اندین فن آخره انتقال ایلمیه و کندی
 کسبی و معاشی سمتی ندر کور و ب اکاموافق فسلری
 تحصیل و تکمیل ایلمیه اکروقت و حال مساعد اولورسه
 سائرینی دخی کوره کید و تحصیل تمام اولمیدن بعضی مناسب
 و وظائف عامیه به موس ایلمیه زیر اضا و فتوی
 و وعظ و امامت و خطابت و کتابت قانون اوزره شغل
 مانعدر آنلر و طیفه سنه اشتغال لازم کلور بعد تحصیل
 دخی نظریاتک و حشیاری فسیاننه سبدر زیر
 اول خصوصاً اشتغال برفتن جزئیاتی ایله اشتغال
 اولدخی قانون اوزره و بو ترتیب اوزره دکل مدعی و
 مستفتینک مرادی اوزره در اول اجلار فاضل
 روم بروسه لی خواجه زاده مرحوم سید شریف بالوسط
 استاد مدرسه جملله تحصیل آنک آنارندند طریق نظرد سید
 سعدالدین ثالیفلردن غیر برکتابه استفاده قصدا ایله

باقدم بندنی سید مرتبه سده واصل اولودرم آکر
 بر قاج مانع اولسه ایلدی اولانلر صحیح المزاج ایلدی
 بن علیم و آنلر عمرینک اولندن آخرینه دلک درس
 و تخریر ایلله قانون اوزده شغل ایلدیلر بنم زمان شغله
 مناسبت اجنبیه تداخل ایلدی بعضی قضا و فتوایه مبتلی
 اولوب شغلدن قالدیم دیدکلری شقایق هامشند
 مسطور در. امدی طالب صادق صحیح به تحصیل مراد
 ایلدرسه اول قضا لر او غرامیه امر معاشی بر غیری
 طریقدن تدارک ایلد عقاید اهل سنتی ضبط ایلوب
 کتاب و سنت و اجماع امت حصنه کبر قرآن و حدیثی
 و فقها و اولیا کلامی میزان اتخاذ ایلدی بعد حکما
 کتابلرینی و متکلمین سوزلرینی و صوفیون کلامی تشیع
 ایلوب خدما صفا دع ما کدر فحوا سینه هر برندن
 فکر و نظر بحصله مفید اولانی قبول ایلوب مستفید
 اوله هیچ برینی رد و انکار ایلوب تعصب در دینه
 دوشمیه نته که مقدمه ده تنبیه اولندی
 بو مقامه دخی کلام بونکله انجامه ایلوب

ایغیوب

رساله تمام اولدی حق سبحانه و تعالی جمله مزه حسن
 خاتمه مبشر ایلدی و طریق برهان و رضای
 دخیانندن آیرمیه بمنه و
 کرمه
 امین

این رساله ساهی و مجله کرامی بقلم عبدالکریم شکسته رقم
 سمت اتمام یافت. برای برجیس انتباه عطا در دستگاه.

اعنی حضرت راحی محمد افندی سلمه الله
 لسنة اثنتی عشرة و مائة
 بعد الالف
 من الهجرة
 م
 م